

សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និង វិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច

Université Royale de Droit et des Sciences Economiques

Royal University of Law and Economics

កិច្ចការស្រាវជ្រាវ

សិទ្ធិរបស់នីតិបុគ្គល

កិច្ចការស្រាវជ្រាវពីថ្ងៃទី២១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៣ ដល់ថ្ងៃទី១៣ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៤

សាស្ត្រាចារ្យបង្រៀន

អ្នកគ្រូ **ស្រី វណ្ណឌី**
មុខវិជ្ជា **នីតិវិទ្យាប្រពៃណី**

រៀបរៀងដោយ

និស្សិតឈ្មោះ: លោក **ថាត ចាន់ថា**
លោក **យ៉េង ប៊ុនហាវ**
កញ្ញា **គន្ធី គឹមហេង**

លោក **ដួង ខេមរា**
លោក **អ៊ុន ជានីខ**

បរិញ្ញាបត្រ **នីតិសាស្ត្រ**

ថ្នាក់ **L2B5**

ក្រុមទី **៤**

ប្រធានបទទី **៤**

ឆ្នាំចូលសិក្សា **២០១២**

និស្សិតឆ្នាំទី **II**

សាលាករិទ្យាល័យក្រមីន្ទជិតិសាស្ត្រ និង វិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច

កិច្ចការស្រាវជ្រាវ

សិទ្ធិរបស់នីតិបុគ្គល

សាស្ត្រាចារ្យបច្ចេកទេស

អ្នកគ្រូ ប្រសិ វណ្ណធី
មុខវិជ្ជា នីតិរដ្ឋប្បវេណី

តារាងតែងតាំងដោយ

និស្សិតឈ្មោះ:	លោក	ថាត	បាត់ថា
	លោក	ដួង	ខេមរា
	លោក	អ៊ុន	ជាតិ
	លោក	យ៉ាង	ប៊ុនហាវ
	កញ្ញា	តន	តិបហេន

ថ្នាក់	បរិញ្ញាបត្រ	ឆ្នាំចូលរៀន	២០១២
ជំនាញ	នីតិសាស្ត្រ	ការពារកិច្ចការស្រាវជ្រាវ	១៣/ ០១ / ២០១៤
ថ្នាក់	L2B5		
ក្រុមទី៤			

អារម្ភកថា

សៀវភៅដែលលោកអ្នកកំពុងតែកាន់អាននេះ គឺជាវណ្ណកម្មរបស់ក្រុមយើងខ្ញុំនៃថ្នាក់ L₂B₅ ផ្នែកនីតិសាស្ត្រ នៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និង វិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច ដែលក្រុមរបស់យើងខ្ញុំបានខិតខំព្យាយាមស្រាវជ្រាវសរសេរឡើង ដើម្បីទុកជាចំណងដៃសម្រាប់អស់លោកអ្នកដែលស្នេហានិស្ស័យវិស័យចំណេះដឹងនៅក្នុងជីវភាពរស់នៅប្រចាំថ្ងៃ។ ហេតុដែលក្រុម របស់យើងខ្ញុំព្យាយាម សរសេរនេះ គឺក្រុមយើងខ្ញុំយល់ឃើញថាសៀវភៅ ក្បួនច្បាប់ផ្សេងៗ ផ្នែកសីលធម៌នៅក្នុងសង្គម របស់ប្រទេសកម្ពុជាយើងដែលបានបាត់បង់ជាច្រើន នៅពេលប្រទេសយើងជួបវិបត្តិ។ ពេលនោះគឺជា កំឡុងពេល ដ៏អាក្រក់ដែលសៀវភៅ ក្បួនច្បាប់ផ្សេងៗដែលជាស្នាដៃរបស់អ្នកនិពន្ធ រៀបចំឡើងយើងខំបង្កើតឡើង ទុកឲ្យយើងជាជាតិខ្មែរ ជំនាន់ក្រោយសម្រាប់រៀនសូត្រត្រូវបានបំផ្លាញ។ ឥឡូវនេះក្រុមយើងខ្ញុំមានកាលានុវត្តភាព ជួបជាមួយអស់លោកអ្នក តាមរយៈសំនេររបស់ក្រុមយើងខ្ញុំ ទុកជាចំណងដៃ សម្រាប់លោកអ្នកអានក្នុងសហស្សវត្សន៍ថ្មីនេះ។ ហើយម្យ៉ាងទៀតកម្រងឯកសារដែលបានលើកឡើងក្នុងអត្ថបទដែលមិត្តអ្នកអាន និស្សិត លោកគ្រូ អ្នកគ្រូសាស្ត្រាចារ្យ កំពុងតែអាននេះ មានចំណងជើង ជាខេមរភាសាថា “**សិទ្ធិរបស់នីតិបុគ្គល**” ។

ខ្ញុំសង្ឃឹម និង ជឿជាក់ថានៅក្នុងការស្រាវជ្រាវរបស់ក្រុមយើងខ្ញុំនេះទោះបីជាមានការខិតខំព្យាយាមពិនិត្យផ្ទៀងផ្ទាត់យ៉ាងណាក៏ដោយក៏នៅតែមានភ្លាំងភ្លាត់ខុសឆ្គងខ្លះៗ ដោយអចេតនាពុំខាន។ បើដូច្នេះខ្ញុំសូមអរគុណទោស អំពីសំណាក់ អស់លោក មិត្តអ្នកអានទុកជាមុននូវរាល់កំហុសឆ្គងទាំងឡាយដែលអាចកើតមានដោយចេតនាក្តី អចេតនាក្តី សូមខន្តីអរគុណទោសដោយការគោរពយ៉ាងស្មោះស្ម័គ្រពីសំណាក់ក្រុមរបស់យើងខ្ញុំ ហើយក៏ទទួលស្វាគមន៍នូវរាល់ការរិះគន់បែបស្ថាបនាដើម្បីកែលម្អអត្ថបទទាំងបន្ថែមនូវគំនិតល្អៗដើម្បីបន្សល់ទុកឲ្យកូនខ្មែរជំនាន់ក្រោយក្នុងការសិក្សា។

ជាទីបញ្ចប់នេះ យើងខ្ញុំសូមប្រសិទ្ធពរដល់មិត្តអ្នកអានទាំងអស់ ដែលជាក្រុមនិស្សិត លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ ក៏ដូចជាប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរគ្រប់រូបឲ្យជួបប្រទះតែសំណាង សុខភាពល្អ និងទទួលបាននូវជោគជ័យនៅក្នុងជីវិតគ្រប់ភារកិច្ច។

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ២០១៣
និស្សិតជំនាញនីតិសាស្ត្រថ្នាក់ L₂B₅

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ

ក្នុងនាមក្រុមរបស់យើងខ្ញុំជាសិស្សនិស្សិតឆ្នាំសិក្សា២០១៣-២០១៤ នៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និង វិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច ជាការសិក្សាស្រាវជ្រាវទៅលើ **សិទ្ធិរបស់នីតិបុគ្គល** បានបញ្ចប់នូវដំណើរការនៃការស្រាវជ្រាវ និង ចេញរបាយការណ៍របស់ខ្លួនដោយជោគជ័យជាស្ថាពរពេលនេះ។ ក្នុងន័យនេះ យើងខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះ :

- ❖ មាតាបិតាយើងខ្ញុំ ដែលបានផ្តល់កំណើត ជួយផ្គត់ផ្គង់ ជ្រោមជ្រែង ឧបត្ថម្ភទាំងសម្ភារៈ និង ថវិកា គ្រប់បែបយ៉ាង ព្រមទាំងជំរុញលើកទឹកចិត្ត ឲ្យយើងខ្ញុំបានសិក្សាក្រេបយកចំនេះដឹង និង ក្លាយជាពលរដ្ឋល្អក្នុងសង្គមថ្ងៃនេះ។
- ❖ មិត្តរួមក្រុមរបស់យើងខ្ញុំដែលបានចំណាយពេលវេលាដ៏មានតម្លៃធ្វើការស្រាវជ្រាវយ៉ាងម៉ត់ចត់ទៅលើប្រធានបទនេះហើយចេះសហការគ្នាធ្វើការស្រាវជ្រាវយ៉ាងជិតស្និទ្ធដោយមិនគិតពីការនឿយហត់ដោយបញ្ចេញមតិយោបល់យ៉ាងច្រើនទើបសម្រេចបានជាកម្រងឯកសារមួយនេះ។
- ❖ ឯកឧត្តម សាកលវិទ្យាធិការ សាកលវិទ្យាធិការរង គណៈកម្មការ និង សាស្ត្រាចារ្យនៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច ដែលបានខិតខំដឹកនាំ និង គ្រប់គ្រងក្នុងគោលបំណងបណ្តុះបណ្តាលធនធានមនុស្ស ដើម្បីជាសសរទ្រូងប្រទេស។
- ❖ សាស្ត្រាចារ្យ **ស្រី វណ្ណឌី** ដែលជាសាស្ត្រាចារ្យបង្រៀនមុខវិជ្ជា **នីតិរដ្ឋប្បវេណី** ដែលបានយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការបង្ហាត់បង្រៀន ជួយលើកទឹកចិត្ត ត្រួសត្រាយផ្លូវ និង ផ្តល់នូវដំបូន្មានល្អៗ។
- ❖ លើសពីនេះ សូមអរគុណដោយស្មោះស្ម័គ្រ និង មោទនភាពជាតិបំផុតចំពោះរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាដែលមាន **សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន** ជាប្រមុខដឹកនាំ ដែលបាននឹងកំពុងដឹកនាំនាវាកម្ពុជាលើផ្លូវនយោបាយដ៏ត្រឹមត្រូវមួយប្រកបដោយសុច្ឆន្ទៈវិធាន រក្សាបាននូវសុខសន្តិភាព ស្ថេរភាព និង ការអភិវឌ្ឍន៍ ហើយដែលជាការផ្តល់ឱកាសយ៉ាងប្រសើរ សំរាប់ការសិក្សា និង ការស្រាវជ្រាវរបស់ក្រុមយើងខ្ញុំនាពេលនេះ។

ជាទីបញ្ចប់ សូមប្រសិទ្ធិពរជ័យ សិរីសួរស្តី វិបុលសុខ បរមហាប្រសើរដល់លោកអ្នកមានគុណទាំងអស់ទទួលបានជោគជ័យគ្រប់ភារកិច្ច និង សុខភាពរឹងមាំទទួលបានគ្រប់ៗគ្នា ព្រមទាំងពុទ្ធពរទាំងប្រាំប្រការទៀតគឺ អាយុ វណ្ណៈ សុខៈ ពលៈ និង បដិភាណៈ កុំបីឃ្លៀងឃ្លាតឡើយ។

មាតិកា

ទំព័រ

អារម្ភកថា.....	i
សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ.....	ii
មាតិកា.....	iii
I- សេចក្តីផ្តើម.....	១
១- លំនាំបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ.....	១
២- ចំណោទបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ.....	២
៣- កម្មវត្ថុនៃការស្រាវជ្រាវ.....	២
៤- សារៈសំខាន់នៃការស្រាវជ្រាវ.....	២
II- និយមន័យ.....	៣
III- ប្រភេទនៃនីតិបុគ្គល.....	៤
១- នីតិបុគ្គលសាធារណៈ.....	៤
២- នីតិបុគ្គលឯកជន.....	៥
២.១- នីតិបុគ្គលមូលនិធិ.....	៥
២.២- ក្រុមហ៊ុនមហាជនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត.....	៦
២.៣- ក្រុមហ៊ុនឯកជនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត.....	៧
២.៤- នីតិបុគ្គលសាធារណៈកម្មទទួលខុសត្រូវគ្មានកម្រិត.....	៨
២.៥- នីតិបុគ្គលសាធារណៈកម្មទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត.....	៨
IV- គោលការណ៍នៃការបង្កើតនីតិបុគ្គល.....	១០
១- ការចុះបញ្ជីនៃការបង្កើត.....	១០
២- លំនៅដ្ឋាននៃនីតិបុគ្គល.....	១១
២.១- ការចុះបញ្ជីអំពីការផ្លាស់ប្តូរទីតាំងភ្នាក់ងារ.....	១២
២.២- ការចុះបញ្ជីទីស្នាក់ការដែលបង្កើតថ្មី.....	១២
២.៣- ការគ្រប់គ្រង និង ការចាត់ចែងកិច្ចការនៃនីតិបុគ្គល.....	១២
២.៣.១- បញ្ជីទ្រព្យសម្បត្តិ និង បញ្ជីរាយនាមសមាជិក.....	១២
២.៣.២- ចំនួនការជ្រើសតាំង ការដកហូតតំណែង និង ភារកិច្ចនៃអភិបាល.....	១៣
V- ការចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មរបស់ពាណិជ្ជករជាតិបុគ្គល.....	១៣
១- នីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម.....	១៤
១.១- ប្រភេទក្រុមហ៊ុនដែលអនុញ្ញាតដោយក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម.....	១៤

១.២- ការចុះបញ្ជីប្រថាប់ត្រានូវសារលិខិតបង្កើតក្រុមហ៊ុន.....	១៤
១.៣- ការចុះផ្សាយក្នុងសារព័ត៌មានស្របច្បាប់.....	១៤
១.៤- ការតំកល់នៅការិយាល័យក្រឡាបញ្ជី.....	១៥
១.៥- ការចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម.....	១៦
ក- លក្ខខណ្ឌនានានៃការចុះបញ្ជី.....	១៦
ខ- នីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជី.....	១៧
ខ.១- សហគ្រាសឯកបុគ្គល.....	១៧
ខ.២- ទម្រង់ការសំរាប់ចុះបញ្ជីសហគ្រាសសាធារណៈ.....	១៩
ខ.៣- ទម្រង់ការសំរាប់ចុះបញ្ជីតំណាង និងសាខាក្រុមហ៊ុនបរទេស.....	២០
ខ.៤- ពាក្យសុំចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មត្រូវបង្កើតជា ៣ច្បាប់.....	២២
ខ.៥- ការផ្ញើទុកពាក្យសុំ.....	២២
ខ.៦- ការបញ្ជូនពាក្យសុំ.....	២៣
១.៦- កម្រៃរដ្ឋបាលក្នុងការចុះឈ្មោះក្រុមហ៊ុន លុបឈ្មោះ និងចេញវិញ្ញាបនបត្រ.....	២៤
១.៧- បែបបទ និងនីតិវិធីកែប្រែលក្ខន្តិកៈ.....	២៥
២- ការចុះបញ្ជីអាជ្ញាបណ្ណនៅក្នុងក្រសួងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ.....	២៥
២.១- ពន្ធ និង ពន្ធប្រថាប់ត្រា.....	២៥
២.២- ការបង់ពន្ធ.....	២៦
២.៣- ពន្ធប៉ាតង់.....	២៨
៣- ការរំលាយ និង ការជម្រះបញ្ជីក្រុមហ៊ុន.....	២៨
៣.១- ការរំលាយក្រុមហ៊ុនយោងតាមឆន្ទៈរបស់សមាជិកក្រុមហ៊ុន.....	២៩
៣.២- ការរំលាយក្រុមហ៊ុនទៅតាមកម្មវត្ថុរបស់ក្រុមហ៊ុន.....	២៩
៣.៣- ក្រុមហ៊ុនក្ស័យធន.....	៣០
៣.៤- ការជម្រះបញ្ជីក្រុមហ៊ុន.....	៣០
VI- ការចុះបញ្ជីអង្គការសមាគមជានិម្មត្តល	៣១
១- លក្ខខណ្ឌនៃការបង្កើតអង្គការសមាគម.....	២១
២- សំណុំលិខិតសុំចុះបញ្ជីសមាគម.....	៣២
៣- សំណុំលិខិតសុំចុះបញ្ជីអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល.....	៣២
VII- សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និង អនុសាសន៍	៣៣
១- សេចក្តីសន្និដ្ឋាន.....	៣៣
២- អនុសាសន៍.....	៣៣

ឧបសម្ព័ន្ធ

ឯកសារយោង

សិទ្ធិរបស់នីតិបុគ្គល

(Droits légaux)

I- សេចក្តីផ្តើម

១- លំដាប់ក្នុងការស្រាវជ្រាវ

ប្រទេសកម្ពុជា នៅតែទទួលរងនូវផលវិបាកពីកេរ្តិ៍ឈ្មោះនៃសង្គ្រាមស៊ីវិលជាង ២០ ឆ្នាំ ចាប់តាំងពីឆ្នាំ ១៩៧០ ដល់ ឆ្នាំ ១៩៩០។ ក្នុងអំឡុងពេលនោះចំនួនជំរើសសន្លឹកសន្លាប់នៃ បញ្ញាវន្ត ខ្មែរបានរត់ចេញពីប្រទេស និង មួយចំនួនទៀតត្រូវបានសម្លាប់ ចំណែករចនាសម្ព័ន្ធរាជរដ្ឋាភិបាល មិនមានប្រតិបត្តិការពេញលេញឡើយ។ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ផ្នែកសង្គម និង សេដ្ឋកិច្ចត្រូវបាន បំផ្លាញទាំងស្រុងក្នុងរបបខ្មែរក្រហម។ សព្វថ្ងៃនេះប្រទេសកម្ពុជា ជាប្រទេសមួយក្នុងចំណោម ប្រទេសក្រីក្របំផុតក្នុងតំបន់ដែល ៣៦ ភាគរយ នៃប្រជាជនសរុប ១៣,៤ លាន នាក់ កំពុងរស់នៅ ក្រោមបន្ទាត់ក្រីក្រ និង ២០ ភាគរយទៀតជាក្រុមគ្រួសារដែលមានស្ត្រីមេម៉ាយជាអ្នកដឹកនាំ។

បន្ទាប់ពីមានសន្ធិសញ្ញាទីក្រុងស៊ីណៃឆ្នាំ ១៩៩១ មូលនិធិជំនួយសំរាប់កសាងប្រទេស ឡើង វិញចាប់ផ្តើមដំណើរការ។ ក្នុងបរិបទមួយបន្ទាប់ពីសង្គ្រាមស៊ីវិលបានបញ្ចប់ មីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ជាផ្នែក មួយដែលអ្នកផ្តល់ជំនួយ ទទួលបានការជោគជ័យខ្ពស់ក្នុងទំនាក់ទំនងយ៉ាងជិតស្និទ្ធជា មួយវិស័យ ឯកជន សង្គមស៊ីវិល និងរាជរដ្ឋាភិបាល។ ការជោគជ័យជាបន្តបន្ទាប់ក្នុងវិស័យ ពាណិជ្ជកម្មក្នុង ស្រុកនេះជាគំរូមួយ ដើម្បីបញ្ជាក់ឲ្យឃើញពីអភិបាលកិច្ចល្អ មានតម្លាភាព និងការសហប្រតិបត្តិការ ខ្ពស់។ ដូចនេះ វិស័យពាណិជ្ជកម្មនៅកម្ពុជាបានកំពុងទាក់ទាញ វិនិយោគទុក បរទេសឲ្យមកវិនិ យោគកាន់តែច្រើនដែលនេះជាគន្លឹះដ៏សំខាន់ក្នុងការផ្លាស់ប្តូរ ផ្គត់ផ្គង់ និង បរិយាកាសវិនិយោគថ្មី ក្នុងប្រទេស។

ជាមួយនឹងការរីកចម្រើន និងការអភិវឌ្ឍន៍យ៉ាងខ្លាំងក្លា ក្នុងវិស័យនយោបាយ សេដ្ឋកិច្ច និង វប្បធម៌សង្គមរបស់កម្ពុជា និងក្នុងតំបន់អាស៊ាន បានញ៉ាំងឲ្យប្រទេសកម្ពុជាអនុវត្តគោលនយោ បាយឈរលើគោលការណ៍នីតិវដ្ត ដែលនេះធ្វើឲ្យប្រជាពលរដ្ឋអ្នកនយោបាយ និងពាណិជ្ជករត្រូវ អនុវត្តតាមគោលការណ៍ច្បាប់។ ដូចនេះការធ្វើពាណិជ្ជកម្ម ដែលមិនស្របច្បាប់ បានជួបបញ្ហាជា ច្រើន និង ប្រឈមមុខ នឹងការផ្អាកសកម្មភាពពាណិជ្ជកម្មទាំងនោះ។ ដោយឡែកនាពេល បច្ចុប្បន្ន សហគ្រិនបានយល់ច្បាស់ក្នុងការធ្វើពាណិជ្ជកម្មស្របច្បាប់ ដើម្បីឲ្យដំណើរការពាណិជ្ជកម្មរបស់ពួក គេមានភាពរលូនទៅមុខ និង ទទួលបានជោគជ័យក្នុងពេលអនាគត។ ម្យ៉ាងវិញទៀតក្នុងការបើក

អាជីវកម្ម ឬ ក្នុងការធ្វើពាណិជ្ជកម្ម ឬ ក្នុងការបង្កើតនូវអង្គការសមាគមនានា គឺសុទ្ធតែជាសិទ្ធិរបស់ របស់នីតិបុគ្គលដែលបានកំណត់នៅក្នុងច្បាប់នានាដែលមានជាធរមានក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។

២- ចំណោទបញ្ជូននៃការស្រាវជ្រាវ

ដោយសារតែក្នុងជីវភាពរបស់ប្រជាជនបច្ចុប្បន្នកាន់តែមានភាពរីកចម្រើនពីមួយថ្ងៃទៅមួយ ថ្ងៃគួរអោយកត់សំគាល់ ដែលធ្វើឲ្យសកម្មភាពអាជីវកម្មកាន់តែមានភាពរីកចម្រើនច្រើនឡើងៗដែរ ព្រោះថាសកម្មភាពអាជីវកម្មធ្វើឲ្យជីវភាពរបស់ប្រជាជនពីមួយថ្ងៃទៅមួយថ្ងៃកាន់តែប្រសើរឡើងជា លំដាប់ៗ ហេតុនេះហើយយើងចង់ដឹងថាតើអ្នកដែលប្រកបរបរអាជីវកម្មនោះត្រូវបានគេចាត់ទុកជា អ្វី? ហើយតើត្រូវធ្វើដូចម្តេចដើម្បីឲ្យអាជីវកម្មនោះមានលក្ខណៈស្របច្បាប់? ហើយនឹងត្រូវធ្វើអ្វីខ្លះ ដើម្បីក្លាយជាខ្លួនទៅជាពាណិជ្ជករដែលមានលក្ខណៈជានីតិបុគ្គល? ហើយថាតើនីតិវិធីនៃការចុះ បញ្ជីនីតិបុគ្គលនៅកម្ពុជាមានលក្ខណៈយ៉ាងដូចម្តេច? ដូច្នេះនឹងបានជ្រាបច្បាស់ខាង ក្រុមរបស់ យើងខ្ញុំនឹងធ្វើការបកស្រាយខាងក្រោមនេះ។

៣- កម្មវត្ថុនៃការស្រាវជ្រាវ

ការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះផ្ដោត សំខាន់ទៅលើដំណើរការនៃការចុះបញ្ជីជានីតិបុគ្គល។ ដូចនេះ គោលបំណងសំខាន់ គឺដើម្បីស្វែងយល់ពីដំណើរការបង្កើត ក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជកម្ម ឬ អង្គការ សមាគមនៅកម្ពុជា ដោយសង្កត់ធ្ងន់ទៅលើ៖

- ការជ្រើសរើសទម្រង់ក្រុមហ៊ុន ឬ អង្គការសមាគម។
- គោលការណ៍ និងនីតិវិធីក្នុងការចុះបញ្ជីក្រុមហ៊ុន។
- សិក្សាលើស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ នឹងការបង្កើតអាជីវកម្ម ។

ការស្រាវជ្រាវនេះផងដែរ គឺធ្វើការវិភាគទៅលើចំណុចទាំងឡាយដូចជាគុណសម្បត្តិ និង គុណវិបត្តិនៃការចុះបញ្ជីជានីតិបុគ្គល និង ចំណុចផ្សេងៗទៀត ព្រមទាំងធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានទៅលើ គ្រប់ចំណុច និងផ្តល់អនុសាសន៍ទៅលើចំណុចមួយចំនួនផងដែរ។

៤- សារៈសំខាន់នៃការស្រាវជ្រាវ

នីតិបុគ្គល គឺជាចង្កោមមនុស្សមួយក្រុមដែលគេបានបង្កើតឡើង បានចុះបញ្ជីដែលមានទុន ត្រឹមត្រូវ គេមាននាមករណ៍របស់គេដាច់ដោយឡែក មានអាជ្ញាធរទទួលស្គាល់ ហើយក្នុងនោះតើគេ

បង្កើតឡើងនោះ ដើម្បីធ្វើសកម្មភាពអ្វី ក្នុងកំឡុងពេលណា ពីព្រោះនៅពេលដែលចូលក្នុងទំនាក់ទំនងសង្គម តើអ្នកណាដែលជាតំណាងដើម្បីឱ្យមានលទ្ធភាពថា មនុស្សដទៃនោះដែលមានទំនាក់ទំនងជាមួយគ្នា។ ដូចនេះពេលដែលយើងមិនបានបែងចែកផ្នែកនេះឱ្យមានទំនាក់ទំនងច្បាស់លាស់ ហើយនៅពេលដែលមានរឿងរ៉ាវកើតឡើងនោះ ពីព្រោះនីតិបុគ្គល គឺជាចង្កោមមនុស្ស ហើយចង្កោមមនុស្សនោះមានអង្គការចាត់តាំងត្រឹមត្រូវ ពេលនោះការចុះហត្ថលេខាធ្វើកិច្ចការដទៃទៀតកើតឡើង ហើយអ្នកនោះឯងជាតំណាងឱ្យនីតិបុគ្គលតែទី១ ត្រូវតែតំណាងឱ្យបុគ្គលខ្លួនឯង។

II- និយមន័យ

នីតិបុគ្គល គឺជាក្រុមមនុស្សដែលច្បាប់ទទួលស្គាល់ថាជាបុគ្គលដែរតែដទៃពីសមាជិកនៃខ្លួន¹ ។ ឧទាហរណ៍៖ ពុទ្ធិកសមាគមជានីតិបុគ្គល ក្រុមហ៊ុនធ្វើស្តុរ ក៏ជានីតិបុគ្គលដែរ។

នីតិបុគ្គល គឺជាក្រុមមនុស្ស ឬមូលនិធិដែលមានបុគ្គលភាពគតិយុត្ត ហើយជាម្ចាស់នៃសិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ច²។ ឧទាហរណ៍៖ សមាគម ក្រុមហ៊ុនជាដើម។

នីតិបុគ្គល គឺជាក្រុមមនុស្ស ឬ មូលនិធិដែលមានបុគ្គលភាពគតិយុត្ត ហើយ ជាប្រធាននៃសិទ្ធិ និង កាតព្វកិច្ច³។

នីតិបុគ្គល គឺជាចង្កោមមនុស្សមួយក្រុមដែលមានចុះបញ្ជី មានអាជ្ញាធរទទួលស្គាល់ បង្កើតឡើងដើម្បីធ្វើសកម្មភាពអ្វីមួយ⁴។

នីតិបុគ្គល គឺសំដៅដល់សហគ្រាស ឬអង្គការនានាដែលប្រកបអាជីវកម្ម ទោះបីជាបាន ឬមិនទាន់ទទួលបានទទួលស្គាល់ជាផ្លូវការពីស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្តី។ ពាក្យ នីតិបុគ្គល រួមបញ្ចូលផងដែរនូវស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាល អង្គការសាសនា អង្គការសប្បុរសធម៌ ឬអង្គការមិនស្វែងរកចំណេញ។ ចំពោះបុគ្គលអនិវាសនជន ពាក្យ នីតិបុគ្គល សំដៅដល់គ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ ពាក្យ នីតិបុគ្គល ពុំរាប់បញ្ចូលទេនូវក្រុមហ៊ុនអាជីវកម្ម ឬ សហគ្រាសឯកបុគ្គល⁵។ អង្គភាពនីតិបុគ្គលដែលបង្កើតឡើង ឬ រៀបចំឡើងស្របតាមច្បាប់នៃប្រទេសជា

¹ សទ្ទានុក្រម ច្បាប់ភូមិបាលឆ្នាំ២០០១។
² សទ្ទានុក្រមពាក្យច្បាប់ ខ្មែរ រដ្ឋប្បវេណី ២០០៦។
³ មាត្រា៤ នៃច្បាប់ស្តីពី ការប្រឆាំងអំពើពុករលួយ ឆ្នាំ២០១០។
⁴ មេរៀនរដ្ឋប្បវេណីរបស់កងកម្មវិទ្យា ឬ ប៉ុន្មាន ដែលរៀបចំ និង កត់ត្រាដោយ វេជ្ជ.ម៉ម ជាត្តាភា។
⁵ មាត្រា៣៥ នៃច្បាប់ស្តីពី វិសោធនកម្មនៃច្បាប់សារពើពន្ធ ឆ្នាំ២០០៣។

សមាជិក ទោះជាដើម្បីរកផលចំណេញ ឬមិនរកផលចំណេញ កាន់កាប់ដោយឯកជន ឬដោយរដ្ឋ រួមទាំងសាជីវកម្មដៃគូសហគ្រាសចម្រុះកម្មសិទ្ធិឯកជនឬសមាគម^៦។

III- ប្រភេទនៃនីតិបុគ្គល

នីតិបុគ្គលមានពីរប្រភេទ គឺនីតិបុគ្គលឯកជន និង នីតិបុគ្គលសាធារណៈ ។ នីតិបុគ្គលសាធារណៈមានពីរប្រភេទ គឺនីតិបុគ្គលសាធារណៈដែនដី និង នីតិបុគ្គលសាធារណៈបច្ចេកទេស (Technical Legal Entity) ។ នីតិបុគ្គលសាធារណៈដែនដី សំដៅទៅលើសមូហភាព ដែនដីដែលមានមនុស្សមួយក្រុមរស់នៅ រួមគ្នាលើទឹកដីជាមួយគ្នាដូចជា រដ្ឋ “ជាដើម” រដ្ឋជាមួយសមូហភាពដែនដីមួយសម្រាប់សហគមជាតិទាំងមូល ។ រដ្ឋតាមន័យគតិយុត្ត គឺជានីតិបុគ្គល ដែលមានអធិបតេយ្យ ។ រដ្ឋនីមួយៗត្រូវមានលក្ខខណ្ឌនៃធាតុផ្សំទាំងនេះ គឺថារដ្ឋត្រូវមានប្រជាពលរដ្ឋជាក់លាក់រដ្ឋាភិបាលមួយជាអង្គការនយោបាយរបស់រដ្ឋ និងទឹកដីមួយដែលកំណត់ ច្បាស់លាស់ ។

ដើម្បីអោយរដ្ឋមួយអាចមាន អត្ថិភាពទៅបាន ទាល់តែវាមានជាដាច់ខាត នូវធាតុផ្សំទាំងបីនេះ និង មានអធិបតេយ្យភាព។ ចំណែកនីតិបុគ្គលសាធារណៈបច្ចេកទេស វិញជានីតិបុគ្គលសាធារណៈដែលត្រូវបានបង្កើតឡើង ដើម្បីបំពេញការត្រូវការ ជាផលប្រយោជន៍សាធារណៈណាមួយច្បាស់ដោយឡែក ដូចជាដើម្បីគ្រប់គ្រងមន្ទីរពេទ្យ សាកលវិទ្យាល័យ អគ្គិសនី ឬ ការកំចាត់មិនជាដើមជាដើម ។ នីតិបុគ្គលនេះ ជាអង្គភាព មួយដែលបង្កើតឡើងដោយច្បាប់ មានទ្រព្យសម្បត្តិ និង ថវិកាផ្ទាល់ខ្លួន និង ស្វ័យភាពក្នុងការគ្រប់គ្រង មានឯកទេសកម្មព្រមទាំងស្ថិតនៅក្រោម អាណាព្យាបាលរបស់រដ្ឋ ឬ សមូហភាពដែនដី ។ នីតិបុគ្គលឯកជន ជាបណ្តុំនៃបុគ្គល ដែលបង្កើតឡើងដោយច្បាប់ ក្នុងគោលដៅស្វែង រកផលចំណេញ និង បម្រើផលប្រយោជន៍បុគ្គលដែលជាសមាជិករបស់ខ្លួន ។ ឧទាហរណ៍ ដូចជា ក្រុមហ៊ុន សមាគម សហជីព អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ឬ អង្គការអន្តរជាតិផ្សេងៗ ។ល។

១- នីតិបុគ្គលសាធារណៈ

ដើម្បីយល់ច្បាស់ពីអត្ថន័យនៃពាក្យ“នីតិបុគ្គលសាធារណៈ” យើងត្រូវយល់ន័យនៃពាក្យសំខាន់មួយចំនួនសិន ដូចជា “នីតិ និង នីតិបុគ្គល”។ នីតិ គឺជាបណ្តាវិធានទាំងឡាយ ដែលគ្រប់គ្រងទៅលើជីវភាពរស់នៅប្រចាំថ្ងៃរបស់មនុស្ស ដែលរស់នៅក្នុងសង្គមហើយដែលត្រូវដាក់ទណ្ឌកម្មដោយអំណាចសាធារណៈ។ នីតិ គឺជាបណ្តាវិធានទាំងឡាយណាដែលអនុម័តឡើងដោយនីតិបញ្ញត្តិ

⁶ មាត្រា១ នៃច្បាប់ ស្តីពីការអនុម័តយល់ព្រមលើពិធីសារនៃការធ្វើវិសោធនកម្មលើកិច្ចព្រមព្រៀងក្របខ័ណ្ឌ ស្តីពីតំបន់វិនិយោគ អាស៊ាន ប្រកាសឱ្យប្រើ ២៩ តុលា ០៥ ។

ក្នុងគោលបំណងដើម្បីបម្រើផលប្រយោជន៍សាធារណៈ សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ ទំនៀមទម្លាប់ល្អ របស់ជាតិ និង មានការដាក់ទណ្ឌកម្មក្នុងករណីមានការរំលោភបំពាន។ តាមន័យនៃច្បាប់ បុគ្គល មានពីរ យ៉ាងគឺ រូបវន្តបុគ្គល (Natural Person) និង នីតិបុគ្គល (Legal Entity) រូបវន្តបុគ្គលសំដៅទៅ លើបុគ្គលដែលមានសាច់មានឈាម អាចមានជីវិត រស់នៅបាន និង មានបុគ្គលភាពគតិយុត្ត។ រូបវន្ត បុគ្គលត្រូវតែជាមនុស្ស មិនមែនសត្វតិរច្ឆាន ឡើយ។ នីតិបុគ្គល គឺជាបុគ្គលអរូប ដែលច្បាប់និម្មិត បង្កើតមកសម្រាប់បំរើគោលដៅ និង ផលប្រយោជន៍រួមរបស់បុគ្គលមួយក្រុម ឬ របស់សង្គមមួយ។ ដូច្នេះបើគ្មានច្បាប់ចែងថា ជានីតិបុគ្គលទេបុគ្គលមួយក្រុមនោះគ្រាន់តែក្រុមបុគ្គលមួយតែប៉ុណ្ណោះ។ កាលណាបាន លក្ខណៈជានីតិបុគ្គលតាមផ្លូវច្បាប់ហើយ បុគ្គលភាពគតិយុត្តក៏កើតមានឡើងដែរ។ សរុបមកនីតិបុគ្គលសាធារណៈគឺជាបុគ្គលអរូបដែលច្បាប់ បង្កើតមកសម្រាប់បម្រើផលប្រយោជន៍ សាធារណៈ និង សេវាកម្មសាធារណៈ ដោយមិនស្វែងរកផលចំណេញ ។

២- នីតិបុគ្គលឯកជន

នីតិបុគ្គលឯកជន គេអាចធ្វើចំណាត់ប្រភេទវាតាមប្រពៃណីនៃទម្លាប់ដោយគ្រាន់តែផ្អែកលើភាព ខុសប្លែកគ្នា រវាងកម្មវត្ថុស្វែងរកប្រាក់ចំណេញ និងមិនស្វែងរកប្រាក់ចំណេញ^៧។

ចំពោះគោលដៅក្នុងការស្វែងរកប្រាក់ចំណេញ គឺជាប្រភេទនីតិបុគ្គលក្រុមហ៊ុនហើយមិនស្វែង រកប្រាក់ចំណេញគឺជាប្រភេទសមាគមន៍។ ចំពោះប្រភេទក្រុមហ៊ុន ក៏ចែកលម្អិតរវាងក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជ កម្ម និង ក្រុមហ៊ុនរដ្ឋប្បវេណី។ ក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជកម្ម មានជាអាទិ៍ ក្រុមហ៊ុនអនាមិក(ក្រុមហ៊ុនមហា ជន ឬ ក្រុមហ៊ុនទទួលខុសត្រូវគ្មានកម្រិត) ចំណែកក្រុមហ៊ុនរដ្ឋប្បវេណីសំដៅទៅដល់ប្រភេទក្រុម ហ៊ុន ដែលមានសកម្មភាពតាមវិស័យច្បាស់លាស់ ជាអាទិ៍ក្រុមហ៊ុនប្បវេណីអចលនទ្រព្យ ក្នុងនោះ មានក្រុមហ៊ុនសាងសង់ ក្រុមហ៊ុនអចលនទ្រព្យខាងកសិកម្ម ឬព្រៃឈើ....។

២.១- នីតិបុគ្គលមូលនិធិ^៨

ក- នីតិបុគ្គលមូលនិធិ អាចត្រូវបានបង្កើតឡើង ដោយធ្វើលក្ខន្តិកៈ និង ទទួលការ អនុញ្ញាតពី សំណាក់ស្ថាប័នដែលមានសមត្ថកិច្ច ត្រួតពិនិត្យ លុះត្រាតែមានគោលបំណង ដើម្បីផលប្រយោជន៍ សាធារណៈ ។

^៧ ការធ្វើចំណាត់ប្រភេទមួយបែបទៀតមានលក្ខណៈទូទៅ គឺប្រភេទនៃបណ្តុំក្រុមមនុស្សនិងបណ្តុំទ្រព្យសម្បត្តិ (Marty & Raynaud, op. cit. n° ៨២២- Carbonnier, op. cit. n° ៧៦, p.396-Teyssié, op. cit. . n° ៣៩៣.....-Weill & Terré, op. cit. . n° ១៦២។ ចំពោះប្រភេទចុងក្រោយ គឺសំដៅទៅលើនីតិបុគ្គលជា មូលនិធិ ដែលបានមកពីការចូលរួមដោយពេញចិត្ត នូវទ្រព្យសម្បត្តិ ឬប្រភពក្នុងការបង្កើតជាស្នាដៃមួយ ដើម្បីផលប្រយោជន៍រួមបូកទៅ។ ប៉ុន្តែបុគ្គល ភាពគតិយុត្តនៃមូលនិធិ គឺផ្អែកទៅលើការបង្កើតជាសមាគមន៍ពោលគឺមានក្រុមមនុស្ស។

^៨ មាត្រា១១០ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ២០០៧។

ខ- លក្ខន្តិកៈដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី១ ខាងលើនេះ ត្រូវសរសេរនូវ ចំណុច ដូចខាងក្រោម ៖

-គោលបំណង ។

-នាមករណ៍ ។

-ទីតាំងនៃទីស្នាក់ការកណ្តាល ។

-បញ្ញត្តិស្តីពីចំនួនទឹកប្រាក់សរុបនៃទ្រព្យសម្បត្តិជាមូលដ្ឋាន និង ទ្រព្យធន សកម្ម ។ ក្នុងករណីដែលមានវិភាគទានជាវត្ថុក្រៅពីប្រាក់ ត្រូវសរសេរនូវឈ្មោះ និង តម្លៃនៃទ្រព្យសម្បត្តិនោះ ឬ ក្នុងករណី ដែលបុគ្គលណាបានសន្យាថា នឹងធ្វើអនុប្បទាន ទ្រព្យសម្បត្តិណា មួយក្រោយពីការបង្កើតនីតិបុគ្គល ត្រូវសរសេរនូវតម្លៃនៃទ្រព្យ សម្បត្តិ នោះ និង ឈ្មោះ ឬ នាមករណ៍របស់អនុប្បទាយី ឬ ត្រូវ សរសេរនូវចំនួនប្រាក់នៃ សោហ៊ុយសម្រាប់ការបង្កើតដែលនីតិបុគ្គល ត្រូវទទួលបន្ទុក ។

-ឆ្នាំអនុវត្តកិច្ចការ ។

-ចំណុចស្តីពីអភិបាល អ្នកត្រួតពិនិត្យ និង អ្នកមានតួនាទីផ្សេង ទៀត ។

-ចំណុចស្តីពីគណនេយ្យ ។

-ចំណុចស្តីពីការរំលាយ ។

-ចំណុចស្តីពីការកែប្រែលក្ខន្តិកៈ ។

-វិធីផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈ ។

គ- លក្ខន្តិកៈពុំមានអានុភាពឡើយ បើពុំបានទទួលសេចក្តីបញ្ជាក់ពី សារការី ។

ឃ- លក្ខន្តិកៈត្រូវរក្សាទុកនៅទីតាំងនៃទីស្នាក់ការកណ្តាល និង ទីស្នាក់ការសាខា ។

ចំនួនទឹកប្រាក់អប្បបរមានៃទ្រព្យសម្បត្តិជាមូលដ្ឋាននីតិបុគ្គលមូលនិធិ ត្រូវមានទ្រព្យសម្បត្តិជាមូលដ្ឋានដែលមានតម្លៃ មិនតិចជាង ២០០.០០០.០០០ (ពីររយលាន) រៀល^៩។

ការបំពេញបង្រួបលក្ខន្តិកៈក្នុងករណីដែលអ្នកបង្កើតនីតិបុគ្គលមូលនិធិបានទទួលមរណភាពដោយមិនទាន់ បានកំណត់នាមករណ៍ ទីស្នាក់ការ ឬ វិធីចាត់តាំង និង បញ្ឈប់អភិបាលទេ តុលាការអាចកំណត់ចំណុចនេះតាមពាក្យសុំ របស់អ្នកដែលពាក់ព័ន្ធនឹងផលប្រយោជន៍ ឬ ដោយ តំណាងអយ្យការបាន^{១០}។

^៩ មាត្រា១១១ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ២០០៧។

^{១០} មាត្រា១១២ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ២០០៧។

២.២- ក្រុមហ៊ុនមហាជនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត

ជាទូទៅក្រុមហ៊ុនប្រភេទនេះ មានលក្ខណៈដូចជាក្រុមហ៊ុនឯកជនទទួលខុសត្រូវមាន កំរិត ប៉ុន្តែ លក្ខណៈដែលខុសគ្នា គឺក្រុមហ៊ុនមហាជនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត ត្រូវបានអនុញ្ញាត ដោយច្បាប់ ដើម្បីបោះមូលបំពេញបំណងជាសាធារណៈ។ គោលបំណងនៃការអនុញ្ញាតឲ្យបោះ បណ្តាភាគហ៊ុន របស់ក្រុមហ៊ុនមហាជនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត និង ការកម្រិតទទួលខុសត្រូវ របស់ម្ចាស់ហ៊ុន ត្រូវ តែបញ្ជាក់ឲ្យបានច្បាស់លាស់ និង ដាក់លាក់ក្នុងលក្ខន្តិកៈក្រុមហ៊ុន។

២.៣- ក្រុមហ៊ុនឯកជនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត

ក្រុមហ៊ុនឯកជនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត ត្រូវបានគ្រប់គ្រងដោយអ្នកគ្រប់គ្រង និង អភិបាល នឹងផ្តល់មូលនិធិដោយដើមទុនដែលផ្តល់ឲ្យដោយម្ចាស់ហ៊ុន។ ក្រុមហ៊ុនផ្តល់នូវគម្រោង ការងារ សម្រាប់អាជីវកម្ម ដើម្បីធ្វើជាម្ចាស់ទ្រព្យសម្បត្តិចុះកិច្ចសន្យា និង ភ្ជាប់កាតព្វកិច្ចតាមផ្លូវ ច្បាប់ ដើម្បី ជៀសវាងការដាក់ទ្រព្យសកម្មរបស់ម្ចាស់ហ៊ុនក្នុង ហានិភ័យ។ ក្រុមហ៊ុនត្រូវ ជាប់ពន្ធលើទ្រព្យ សម្បត្តិ ប្រាក់ចំណូលការលក់ និងពន្ធ ផ្សេងៗទៀតដែលអាចមាន។

ក្រុមហ៊ុនត្រូវបានបង្កើតឡើងតាមរយៈដំណើរការមួយដែលតម្រូវឲ្យដាក់លក្ខន្តិកៈ និងបទ បញ្ជា ផ្ទៃក្នុងរបស់ ក្រុមហ៊ុនទៅកាន់ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម។ ម្ចាស់ហ៊ុនទទួលខុស ត្រូវត្រឹម កម្រិតនៃចំនួន ទឹកប្រាក់ ដែលនៅសល់នៃតម្លៃចារឹកលើបណ្តុំនៃភាគហ៊ុនរបស់គេ។ ក្រុមហ៊ុន ឯកជនទទួល ខុស ត្រូវមានកម្រិត គឺជាទម្រង់អាជីវកម្មតាមផ្លូវច្បាប់ដែលពេញនិយមបំផុត។ នៅ ពេលដែល ក្រុមហ៊ុន ទទួលខុសត្រូវមានកម្រិតត្រូវបានបង្កើតតាមផ្លូវច្បាប់ទ្រព្យសម្បត្តិ របស់វាត្រូវមានលក្ខណៈជាចំ ដោយឡែកពីទ្រព្យសម្បត្តិម្ចាស់ភាគហ៊ុន ហើយក្រុមហ៊ុននេះត្រូវចុះកិច្ចសន្យា នឹង ប្តឹងគេ ឬត្រូវគេ ប្តឹងក្នុងនាម របស់ក្រុមហ៊ុន។ ប្រភេទនៃទម្រង់ក្រុមហ៊ុននេះនឹងដំណើរការ រហូត ទោះបីជាម្ចាស់ហ៊ុន ទាំងនោះទទួលមរណភាពក៏ដោយ លុះត្រាតែក្រុមហ៊ុនត្រូវបាន រំលាយ ស្របច្បាប់តាម ច្បាប់ស្តីពី សហគ្រាសពាណិជ្ជកម្ម។ ដើម្បីបង្កើតក្រុមហ៊ុនទទួលខុសត្រូវមាន កម្រិត គឺ មានភាពស្មុគស្មាញ និងចំណាយច្រើនជាងទម្រង់ក្រុមហ៊ុនផ្សេងៗទៀត។

ជាទូទៅ ក្រុមហ៊ុនឯកជនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិតត្រូវមានសមាជិកចាប់ពី ២ នាក់ រហូតដល់ ៣០នាក់។ ប៉ុន្តែប្រសិនបើមានបុគ្គលតែម្នាក់កាន់កាប់ភាគហ៊ុនទាំងអស់នោះ គេអាច ចុះបញ្ជីជាស ហគ្រា ឯកបុគ្គលទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត។ ក្រុមហ៊ុនឯកជនទទួលខុសត្រូវ មានកម្រិតមិន អនុញ្ញាតឲ្យ លក់ភាគហ៊ុន ឬមូលបត្រដទៃទៀត ជាសាធារណៈបានឡើយ ប៉ុន្តែអាចផ្ទេរ ឬប្រទាន ទៅឲ្យ សមាជិកហ៊ុន សមាជិកគ្រួសារ និងអ្នកគ្រប់គ្រងបាន។

២.៤- នីតិបុគ្គលសាជីវកម្មទទួលខុសត្រូវគ្មានកម្រិត¹¹

ក- ដើម្បីបង្កើតនីតិបុគ្គលសាជីវកម្មទទួលខុសត្រូវគ្មានកម្រិត បុគ្គល ដែលមាន បំណងធ្វើជា សមាជិកត្រូវសហការគ្នា បង្កើតលក្ខន្តិកៈ ហើយចុះហត្ថលេខារៀងៗខ្លួន ។

ខ- លក្ខន្តិកៈដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវសរសេរនូវ គ្រប់ចំណុច ដូចខាងក្រោមនេះ ៖

- គោលបំណង ។
- នាមករណ៍ ។
- នាម និង លំនៅឋានរបស់សមាជិក ។
- ទីតាំងនៃទីស្នាក់ការកណ្តាល និង ទីស្នាក់ការសាខា ។
- គ- លក្ខន្តិកៈពុំមានអានុភាពឡើយ បើពុំបានទទួលសេចក្តីបញ្ជាក់ ពីសារការី ។
- ឃ- លក្ខន្តិកៈត្រូវរក្សាទុកនៅទីស្នាក់ការកណ្តាល និង ទីស្នាក់ការ សាខា ។

ចំណុចដែលត្រូវចុះបញ្ជី និង អំឡុងពេលចុះបញ្ជី¹²

ក- ក្រៅពីចំណុចដែលបញ្ញត្តិនៅក្នុងមាត្រា ៥០ (ចំណុចដែលត្រូវ ចុះបញ្ជី) នៃក្រម នេះ នីតិ បុគ្គលសាជីវកម្មទទួលខុសត្រូវគ្មានកម្រិត ត្រូវចុះបញ្ជីនៅទីតាំងនៃទីស្នាក់ការ កណ្តាល នូវគ្រប់ ចំណុច ដូច កំណត់ខាងក្រោមនេះ ៖

- នាមសមាជិកដែលធ្វើតំណាងឱ្យនីតិបុគ្គល ក្នុងករណីដែលមាន សមាជិកខ្លះ ពុំធ្វើជា តំណាងឱ្យនីតិបុគ្គលនោះ ។
- សេចក្តីកំណត់ ក្នុងករណីដែលមានការកំណត់ថា សមាជិកច្រើន រូបធ្វើ តំណាងឱ្យនីតិ បុគ្គលនោះ ។

ខ- នៅទីតាំងនៃទីស្នាក់ការសាខា ការចុះបញ្ជីដែលបានកំណត់នៅ ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើ នេះ ត្រូវធ្វើឡើង ក្នុងអំឡុងពេល ២ (ពីរ) សប្តាហ៍ គិតពីថ្ងៃដែលបានចុះបញ្ជី តាមបញ្ញត្តិនៅក្នុងកថា ខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ។

២.៥- នីតិបុគ្គលសាជីវកម្មទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត¹³

ក- ដើម្បីបង្កើតនីតិបុគ្គលសាជីវកម្មទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត បុគ្គលដែលមាន បំណងធ្វើជា សមាជិកត្រូវសហការគ្នាបង្កើត លក្ខន្តិកៈ ហើយចុះហត្ថលេខារៀងៗខ្លួន ។

¹¹ មាត្រា១០១ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ២០០៧។

¹² មាត្រា១០២ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ២០០៧។

¹³ មាត្រា៨២ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ២០០៧។

ខ- លក្ខន្តិកៈដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវសរសេរនូវ គ្រប់ចំណុច ដូចខាងក្រោម ៖

- គោលបំណង ។
- នាមករណ៍ ។
- ទីតាំងនៃទីស្នាក់ការកណ្តាល ។

-បញ្ញត្តិស្តីពីចំនួនទឹកប្រាក់សរុបនៃទ្រព្យសម្បត្តិជាមូលដ្ឋានដែលត្រូវធានា ក្នុងនាមជានីតិបុគ្គល និង ទ្រព្យធនសកម្ម ។ ក្នុងករណីដែលមានវិភាគទានជាវត្ថុក្រៅពី ប្រាក់ ត្រូវសរសេរនូវ ឈ្មោះ ឬ នាមករណ៍របស់បុគ្គលធ្វើវិភាគទានជាវត្ថុក្រៅពីប្រាក់ ឈ្មោះ និង តម្លៃនៃទ្រព្យសម្បត្តិនោះ ឬ ក្នុងករណីដែលបុគ្គល ណាម្នាក់បានសន្យាថា នឹងធ្វើអនុប្បទានទ្រព្យសម្បត្តិណាមួយ ក្រោយពីការបង្កើតនីតិបុគ្គល ត្រូវសរសេរនូវតម្លៃ នៃទ្រព្យ សម្បត្តិនោះ និង ឈ្មោះ ឬ នាមករណ៍របស់អនុប្បទាយី ឬ ត្រូវ សរសេរនូវចំនួន ប្រាក់នៃសោហ៊ុយដែលចំណាយ ក្នុងការ បង្កើតនីតិបុគ្គល ហើយដែលនីតិបុគ្គលត្រូវទទួល បន្ទុក ។

- ឆ្នាំអនុវត្តកិច្ចការ ។
- ចំណុចស្តីពីអភិបាល អ្នកត្រួតពិនិត្យ និង អ្នកមានតួនាទីផ្សេង ទៀត ។
- បញ្ញត្តិស្តីពីការទទួល និង ការបាត់បង់សមាជិកភាព ។
- ចំណុចស្តីពីគណនេយ្យ ។
- ចំណុចស្តីពីការរំលាយ ។
- ចំណុចស្តីពីការកែប្រែលក្ខន្តិកៈ ។
- វិធីផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈ ។

គ- លក្ខន្តិកៈពុំមានអានុភាពឡើយ បើពុំបានទទួលសេចក្តីបញ្ជាក់ពី សារការីទេ ។

ឃ- លក្ខន្តិកៈត្រូវរក្សាទុកនៅទីស្នាក់ការកណ្តាល និង ទីស្នាក់ការ សាខា ។

ចំនួនទឹកប្រាក់អប្បបរមានៃទ្រព្យសម្បត្តិជាមូលដ្ឋាន¹⁴

នីតិបុគ្គលទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត ត្រូវមានទ្រព្យសម្បត្តិជាមូលដ្ឋានដែលមាន តម្លៃមិនតិចជាង ២០.០០០.០០០ (ម្ភៃលាន) រៀល ។

¹⁴ មាត្រា៨៣ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ២០០៧។

IV- គោលការណ៍នៃការបង្កើតនីតិបុគ្គល

ក- ក្រុមដែលមានសមាជិក ហើយត្រូវបានប្រគល់នូវឋានៈជា ប្រធាននៃសិទ្ធិ និង កាតព្វកិច្ច ដោយឯករាជ្យ ហៅថា នីតិបុគ្គលសាជីវកម្ម ចំណែកឯ ទ្រព្យសម្បត្តិវិភាគទានដែលត្រូវ បានប្រគល់ នូវឋានៈជាប្រធាននៃសិទ្ធិ និង កាតព្វកិច្ច ដោយឯករាជ្យ ហៅថា នីតិបុគ្គលមូលនិធិ។

ខ- នៅក្នុងក្រុមនេះ នីតិបុគ្គលដែលគ្មានគោលបំណងទាញយកចំណេញ ហៅថា នីតិបុគ្គល មិនយកចំណេញ ចំណែកឯនីតិបុគ្គលដែលទាញយក ចំណេញ ហៅថា នីតិបុគ្គល យកចំណេញ។ នៅក្នុងចំណោម នីតិបុគ្គលមិនយកចំណេញ នីតិបុគ្គលដែលមានគោលបំណង ពិសេសដើម្បីបម្រើ ប្រយោជន៍សាធារណៈ ហៅថា នីតិបុគ្គលបម្រើ ប្រយោជន៍ សាធារណៈ ។

គ- នៅក្នុងក្រុមនេះ នីតិបុគ្គលសាជីវកម្មដែលសមាជិកទទួលខុសត្រូវនូវកាតព្វកិច្ច របស់ នីតិ បុគ្គល តាមកម្រិតនៃទ្រព្យសម្បត្តិដែលខ្លួនបានធ្វើវិភាគទាន ហៅថា នីតិបុគ្គល សាជីវកម្មទទួល ខុសត្រូវមានកម្រិត ចំណែក ឯនីតិបុគ្គលសាជីវកម្មដែលសមាជិកទទួលខុស ត្រូវនូវកាតព្វកិច្ច របស់ នីតិបុគ្គល ដោយយកទ្រព្យសម្បត្តិទូទៅរបស់ខ្លួន ហៅថា នីតិបុគ្គល សាជីវកម្មទទួលខុសត្រូវគ្មាន កម្រិត ។

ឃ- នីតិបុគ្គលមិនអាចធ្វើជាសមាជិកដែលទទួលខុសត្រូវគ្មានកម្រិតរបស់នីតិបុគ្គល សាជីវកម្ម ផ្សេងទៀតបានឡើយ ។

ង- នីតិបុគ្គលមិនយកចំណេញ អាចបង្កើតឡើងតាមក្រុមនេះ ឬ បទដ្ឋានគតិយុត្ត នៃច្បាប់ ផ្សេងៗទៀតបាន ។

ច- នីតិបុគ្គលទាញយកចំណេញ អាចបង្កើតឡើងបានដោយយោងទៅតាមបញ្ញត្តិ នៃច្បាប់ ផ្សេងៗទៀត ។

១- ការចុះបញ្ជីនៃការបង្កើត

ការចុះបញ្ជីនៃការបង្កើត និង ពេលវេលាកំណើតនៃនីតិបុគ្គលនីតិបុគ្គលត្រូវបានបង្កើតឡើង ដោយការចុះបញ្ជីនៅកន្លែង ដែលមានទីតាំងនៃទី ស្នាក់ការកណ្តាលរបស់នីតិបុគ្គលនោះ¹⁵។

¹⁵ មាត្រា៤៩ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ២០០៧។

❖ ចំណុចដែលត្រូវចុះបញ្ជី¹⁶

ក- ដើម្បីចុះបញ្ជីនីតិបុគ្គល ត្រូវចុះនូវចំណុចនីមួយៗដូចបាន កំណត់ខាងក្រោមនេះ៖

- គោលបំណង
- នាមករណ៍
- ទីស្នាក់ការកណ្តាល និង ទីស្នាក់ការសាខា។
- មូលហេតុនៃការរំលាយ បើបានកំណត់មូលហេតុនោះ នៅក្នុង លក្ខន្តិកៈ ។
- ឈ្មោះ ឬ នាមករណ៍ និង លំនៅឋានរបស់អភិបាល និង អ្នកត្រួតពិនិត្យ ។ ប៉ុន្តែ ចំពោះនីតិបុគ្គលសាជីវកម្មទទួលខុសត្រូវគ្មានកម្រិត ត្រូវចុះឈ្មោះ និង លំនៅឋាន របស់សមាជិក។
- ឈ្មោះរបស់អភិបាលដែលត្រូវធ្វើជាតំណាងនីតិបុគ្គល បើមានជនដែលជា អភិបាល តែមិនតំណាងឱ្យនីតិបុគ្គលនោះ ។
- សេចក្តីកំណត់អំពីសហតំណាង ដែលកំណត់ថា អភិបាលច្រើន នាក់ធ្វើ តំណាងឱ្យ នីតិបុគ្គលដោយរួមគ្នា ប្រសិនបើមាន។

ខ- បើមានការផ្លាស់ប្តូរចំណុចណាមួយ ក្នុងចំណោមចំណុចដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌ ទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវចុះបញ្ជី នៅទីតាំងនៃទីស្នាក់ការកណ្តាល ក្នុងអំឡុង ពេល ២ (ពីរ) សប្តាហ៍ និង នៅទីតាំងនៃទីស្នាក់ការផ្សេងទៀត ក្នុងអំឡុងពេល ៣ (បី) សប្តាហ៍ ។ នៅក្នុងអំឡុងពេលដែល មិន ទាន់បានចុះបញ្ជីទេការផ្លាស់ប្តូរពុំអាចតតាំងចំពោះតតិយជនបានឡើយ។

គ- ប្រសិនបើមានការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន ដែលផ្អាកការ អនុវត្តកិច្ចការ របស់អភិបាល ឬ ដែលជ្រើសតាំងបុគ្គលជំនួស អភិបាល ឬ បើមានការផ្លាស់ប្តូរ ឬ លុប ចោលនូវការចាត់ចែងជា បណ្តោះអាសន្ននោះ ត្រូវចុះបញ្ជីនៅទីតាំងនៃទីស្នាក់ការកណ្តាល និង ទីតាំងនៃទីស្នាក់ការផ្សេង ទៀត ។ នៅក្នុងករណីនេះ វាក្យខណ្ឌទី ២ នៃ កថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នា ផងដែរ ។

២- លំនៅឋាននៃនីតិបុគ្គល

លំនៅឋាននៃនីតិបុគ្គលនីតិបុគ្គលត្រូវមានលំនៅឋាន នៅទីតាំងនៃទីស្នាក់ការកណ្តាលរបស់ នីតិបុគ្គលនោះ¹⁷ ។

¹⁶ មាត្រា៥០ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ២០០៧។

២.១- ការចុះបញ្ជីអំពីការផ្លាស់ប្តូរទីតាំងទីស្នាក់ការ¹⁸

ក- នៅពេលដែលនីតិបុគ្គលផ្លាស់ប្តូរទីតាំងនៃទីស្នាក់ការកណ្តាល ត្រូវចុះបញ្ជីអំពី ការផ្លាស់ប្តូរនោះ នៅទីតាំងចាស់ ហើយត្រូវចុះបញ្ជី នូវចំណុចដែលបានកំណត់នៅក្នុង មាត្រា ៥០ (ចំណុចដែលត្រូវ ចុះបញ្ជី) នៃក្រមនេះ នៅទីតាំងថ្មី ក្នុងអំឡុងពេល ២ (ពីរ) សប្តាហ៍ ។ នៅពេលដែលផ្លាស់ប្តូរទីតាំងទីស្នាក់ការទៀត ត្រូវចុះបញ្ជីអំពីការ ផ្លាស់ប្តូរ នោះ នៅទីតាំងចាស់ ក្នុងអំឡុងពេល ៣ (បី) សប្តាហ៍ ហើយត្រូវចុះបញ្ជីនូវចំណុចដែល បានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ៥០ (ចំណុចដែលត្រូវចុះបញ្ជី) នោះ នៅទីតាំងថ្មី ក្នុងអំឡុង ពេល ៥ (បួន) សប្តាហ៍ ។

ខ- ទោះបីមានបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះក៏ដោយ នៅក្នុង ករណីដែល ការផ្លាស់ប្តូរទីតាំងទីស្នាក់ការ ត្រូវបានធ្វើឡើង នៅក្នុង ដែនសមត្ថកិច្ចនៃការិយាល័យចុះ បញ្ជីដូចគ្នា នោះគ្រាន់តែចុះបញ្ជី អំពីការផ្លាស់ប្តូរទីតាំង ជាការគ្រប់គ្រាន់ហើយ ។

២.២- ការចុះបញ្ជីទីស្នាក់ការដែលបង្កើតថ្មី¹⁹

ក- ក្នុងករណីដែលនីតិបុគ្គលបានបង្កើតទីស្នាក់ការថ្មី ត្រូវចុះបញ្ជីនូវ ចំណុចដែល បានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ៥២ (ចំណុចដែលត្រូវ ចុះបញ្ជី) នៃក្រមនេះ ក្នុងអំឡុងពេល ២ (ពីរ) សប្តាហ៍ នៅទីតាំងនៃ ទីស្នាក់ការថ្មីនោះ ។

ខ- ក្នុងករណីដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវចុះបញ្ជីអំពី ការបង្កើតទីស្នាក់ការថ្មី នៅទីតាំងនៃទីស្នាក់ការ កណ្តាល និង ទីតាំងនៃទីស្នាក់ការផ្សេង ទៀត ក្នុងអំឡុងពេល ៣ (បី) សប្តាហ៍ គិតចាប់ពីថ្ងៃដែលបានបង្កើតទីស្នាក់ការថ្មីនោះ ។

២.៣- ការគ្រប់គ្រង និង ការចាត់ចែងកិច្ចការនៃនីតិបុគ្គល

២.៣.១- បញ្ជីទ្រព្យសម្បត្តិ និង បញ្ជីរាយនាមសមាជិក

ក- នីតិបុគ្គលត្រូវធ្វើបញ្ជីទ្រព្យសម្បត្តិនៅពេលបង្កើត និង ក្នុងអំឡុង ពេល ៣ (បី) ខែ នៃដើមឆ្នាំអនុវត្តកិច្ចការ ហើយត្រូវទុកបញ្ជីនោះនៅ ក្នុងទីស្នាក់ការជានិច្ច ។

¹⁷ មាត្រា៥១ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ២០០៧។

¹⁸ មាត្រា៥២ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ២០០៧។

¹⁹ មាត្រា៥៣ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ២០០៧។

ខ- នីតិបុគ្គលសាជីវកម្មត្រូវធ្វើបញ្ជីរាយនាមសមាជិក និង ទុកនៅ ទីស្នាក់ការដ្ឋាន ហើយរាល់ ពេលដែលមានការផ្លាស់ប្តូរសមាជិក ត្រូវកែតម្រូវបញ្ជីនោះ ។

២.៣.២- ចំនួន ការជ្រើសតាំង ការដកហូតតំណែង និង ភារកិច្ចនៃអភិបាល²⁰

ក- នីតិបុគ្គលត្រូវមានអភិបាលដែលជាអង្គភាពមួយដើម្បីអនុវត្តកិច្ចការរបស់នីតិ-បុគ្គល។ ប៉ុន្តែ នីតិបុគ្គលសាជីវកម្មទទួលខុសត្រូវគ្មាន កម្រិត ពុំត្រូវមានអភិបាលឡើយ ។

ខ- អភិបាល អាចមានមួយរូប ឬ ច្រើនរូបបាន ។ ប៉ុន្តែ ចំពោះ នីតិបុគ្គលមូលនិធិ ត្រូវមាន អភិបាលយ៉ាងតិច ៣ (បី) រូប ។

គ- ក្នុងករណីដែលមានអភិបាលច្រើនរូប កិច្ចការរបស់នីតិបុគ្គលត្រូវ សម្រេច ដោយសម្លេង ភាគច្រើន បើគ្មានការកំណត់ពិសេសក្នុង លក្ខន្តិកៈទេ។

ឃ- អភិបាលត្រូវបានជ្រើសតាំងដោយលក្ខន្តិកៈ ឬ ដោយមហាសន្និបាតសមាជិក ។

ង- អភិបាលនៃនីតិបុគ្គលសាជីវកម្ម អាចត្រូវបានដកហូត តំណែងដោយសេចក្តី សម្រេចនៃ មហាសន្និបាតសមាជិកបាន។

V- ការចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មរបស់ពាណិជ្ជករជាតិបុគ្គល

ពាណិជ្ជករទាំងរូបវន្តបុគ្គល និងនីតិបុគ្គលត្រូវធ្វើការផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈតាមសារពត៌ មានស្របច្បាប់ណាមួយដែលបានទទួលស្គាល់ ឬទស្សនាវដ្តីប្រចាំតំបន់ដែលគ្រឹះស្ថានពាណិជ្ជកម្ម ឬក៏ទីស្នាក់ការក្រុមហ៊ុនតាំងនៅ គោលបំណងឲ្យសាធារណជនបានដឹង និងការប្តឹងជំទាស់²¹។

ពាណិជ្ជកររូបវន្តបុគ្គល និង នីតិបុគ្គល សាខាបុត្រសម្ព័ន្ធ ឬទីភ្នាក់ងាររបស់ខ្លួននៅក្នុងព្រះ រាជាណាចក្រកម្ពុជា មានកាតព្វកិច្ចចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម។ យ៉ាងតិចបំផុត ១៥ថ្ងៃមុនពេល ចាប់ផ្តើមបើកធ្វើពាណិជ្ជកម្មរបស់ខ្លួន²²។

²⁰ មាត្រា៥៥ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ២០០៧។

²¹ នីតិពាណិជ្ជកម្មរៀបរៀងដោយសាស្ត្រាចារ្យ គង់ សាផន បោះពុម្ពលើកទី១ឆ្នាំ២០១២។

²² នីតិពាណិជ្ជកម្មរៀបរៀងដោយសាស្ត្រាចារ្យ គង់ សាផន បោះពុម្ពលើកទី១ឆ្នាំ២០១២។

១- នីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម

១.១- ប្រភេទក្រុមហ៊ុនដែលអនុញ្ញាតិដោយក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម

សហគ្រាសពាណិជ្ជកម្ម ដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតិដោយចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មនៅក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម អាចមានប្រភេទដូចតទៅ៖

- សហគ្រាសឯកបុគ្គល
- ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅ
- ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិមានកំរិត
- ក្រុមហ៊ុនឯកជនទទួលខុសត្រូវមានកំរិត
- សហគ្រាសឯកបុគ្គលទទួលខុសត្រូវមានកំរិត
- ក្រុមហ៊ុនមហាជនទទួលខុសត្រូវមានកំរិត
- គ្រឹះស្ថានសាធារណៈ
- ក្រុមហ៊ុនរដ្ឋ
- ក្រុមហ៊ុនចម្រុះ

ប្រភេទក្រុមហ៊ុនទាំងនោះត្រូវបានទទួលស្គាល់ដោយ ពាណិជ្ជកម្មដូច្នេះដើម្បីអោយក្រុមហ៊ុនទាំងនោះក្លាយជាស្ថាប័ននីតិបុគ្គលចាំបាច់ត្រូវ៖

១.២- ការចុះបញ្ជីប្រថាប់ត្រានុវត្តសារពើពន្ធបង្កើតក្រុមហ៊ុន

លក្ខន្តិកៈ និងកំណត់ហេតុនៃមហាសន្និបាតក្រុមហ៊ុន នៃក្រុមហ៊ុនភាគហ៊ុនដែលបានធ្វើការអំពាវនាវអោយមានការចូលរួមពីសាធារណៈត្រូវតែចុះបញ្ជីប្រថាប់ត្រា។

១.៣- ការចុះផ្សាយក្នុងសារពត៌មានស្របច្បាប់

ក្រោយពីការបង្កើតក្រុមហ៊ុនប្រកាសផ្សាយមួយត្រូវ ចុះក្នុងសារពត៌មានដែលមានសម្បទាផ្សាយដំណឹងស្របច្បាប់ក្នុងមណ្ឌលរដ្ឋបាលនៃទីស្នាក់ការក្រុមហ៊ុន²³។

²³ យោងតាមមាត្រា២៥៨ វាក្យខ័ណ្ឌនៃក្រឹត្យច្បាប់លេខ ៦៧-២៣៦។

ក្រុមហ៊ុនត្រូវតែផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈ ហើយទំរង់នៃការចុះផ្សាយដែលជាទំរង់ការរួមសំរាប់ក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជកម្មទាំងនោះ មានចំនួនពីរបែប²⁴

ក- ការចុះផ្សាយសំរង់លិខិតបង្កើតក្រុមហ៊ុន ឬលក្ខន្តិកៈក្នុងសារពត៌មានពិសេស ឬសារពត៌មានសាធារណៈដែលស្របច្បាប់។ និទ្ទេសដែលត្រូវស្រង់ផ្សាយ គឺជានិទ្ទេសដែលស្តីពី ទ្រង់ទ្រាយក្រុមហ៊ុនកម្មវត្ថុចិរវេលា ដើមទុនជាទឹកប្រាក់ យីហោឈ្មោះរបស់ក្រុមហ៊ុន ឈ្មោះនិង អាសយដ្ឋាននៃសមាជិកក្រុមហ៊ុន ដែលជាអ្នកទទួលខុសត្រូវផ្ទាល់។

ខ- ប្រសិនបើក្រុមហ៊ុនត្រូវបានបង្កើតតាមលិខិតសាការីប្រកាសផ្សាយនេះត្រូវចុះហត្ថលេខាដោយសាការីនោះ ក្នុងករណីផ្សេងទៀត ត្រូវចុះហត្ថលេខាដោយស្ថាបនិកណាម្នាក់ ឬសមាជិកណាម្នាក់។ គ្មានកំឡុងកាលណាមួយត្រូវបានតម្រូវអោយ ធ្វើការចុះផ្សាយការបង្កើតក្នុងសារពត៌មាននោះឡើយ ហើយវាដូចគ្នាដែរ ចំពោះទំរង់ការផ្សាយជាសាធារណៈផ្សេងទៀត (ការតំកល់នៅការិយាល័យក្រឡាបញ្ជីនិងការចុះបញ្ជី)។ មាត្រា២១ នៃគំរោងច្បាប់ខ្មែរ ចែងថាការចុះផ្សាយក៏ដូចជាការតំកល់ទុកត្រូវធ្វើនៅក្នុងខែនៃការតាក់តែងសាលិខិតរបស់ក្រុមហ៊ុន។

១.៤- ការតំកល់នៅការិយាល័យក្រឡាបញ្ជី

ត្រូវដាក់តំកល់នៅការិយាល័យក្រឡាបញ្ជី:

- សេចក្តីចំលងលក្ខន្តិកៈ ចំនួន២ច្បាប់ បើសិនជាវាត្រូវបានធ្វើឡើងតាមលិខិតសាការី ឬសំណៅដើមលក្ខន្តិកៈចំនួន ២ច្បាប់ បើសិនជាវាត្រូវធ្វើឡើងជាលិខិតឯកជន។
- សេចក្តីចំលងចំនួន ២ច្បាប់ នូវលិខិតតែងតាំងអង្គការដឹកនាំ ចាត់ការ និងត្រួតពិនិត្យ បើសិនជាពួកគេទាំងឡាយនោះមិនបានតែងតាំងក្នុងលក្ខន្តិកៈ។
- ក្នុងករណីមាន ភាគទុនជាវត្ថុ ក្នុងក្រុមហ៊ុនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត ឬក្រុមហ៊ុនអណាមិករបាយការណ៍របស់ស្នងការភាគទុន ចំនួន២ច្បាប់។
- ក្នុងករណីមាន ការបង្កើតក្រុមហ៊ុនភាគហ៊ុន វិញ្ញាបនប័ត្រនៃអ្នករក្សាទុកចំនួន ២ច្បាប់។
- សេចក្តីប្រកាសអនុលោមភាពចំនួន ២ច្បាប់។

²⁴ មាត្រា១៩ នៃគំរោងច្បាប់ខ្មែរ។

១.៥- ការចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម

ក្រោយពេលបំពេញទំរង់បង្កើតក្រុមហ៊ុន រាប់ការផ្សាយជាសាធារណៈ និងការតំកល់លិខិតបង្កើត និងសេចក្តីប្រកាសអនុលោមភាព នៅការិយាល័យក្រឡាបញ្ជីតុលាការពាណិជ្ជកម្មពាក្យស្នើសុំចុះបញ្ជីត្រូវតែដាក់នៅការិយាល័យ ក្រឡាបញ្ជីតុលាការពាណិជ្ជកម្មនៃអនាគតទីស្នាក់ការក្រុមហ៊ុន។ ទំរង់ការនេះមានសារៈសំខាន់ណាស់ ព្រោះថាគឺចាប់តាំងពីខណៈនៃការចុះបញ្ជីនេះហើយដែលក្រុមហ៊ុនទទួលបាន នីតិបុគ្គលិកលក្ខណៈ។

ក្រឡាបញ្ជីនៅតុលាការពាណិជ្ជកម្ម មានពេល ១៥ថ្ងៃគិតចាប់ពីថ្ងៃទទួលពាក្យសុំ ដើម្បីធ្វើការចុះបញ្ជី ឬធ្វើការជូនដំណឹងទៅអ្នកស្នើសុំនូវសេចក្តីសម្រេច ដែលបដិសេធការចុះបញ្ជី។

បើសិនជាគ្មានការចុះបញ្ជីត្រូវបានចាត់ទុកថាត្រូវបានធ្វើ នៅពេលផុតកំឡុងកាលខាងលើនេះហើយក្រឡាបញ្ជីត្រូវធ្វើការចុះបញ្ជីដោយមានបញ្ជាក់កាលបរិច្ឆេទនេះផង។

ក- លក្ខខណ្ឌនានានៃការចុះបញ្ជី

ប្រភេទក្រុមហ៊ុនដែលបានរៀបរាប់មកហើយ អាចចុះបានត្រូវស្ថិតនៅក្រោមលក្ខខណ្ឌដូចខាងក្រោម៖

- ពាណិជ្ជកម្មជារូបនៃបុគ្គល
- ក្រុមហ៊ុនជាតិ និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈ តាមលក្ខណៈឧស្សាហកម្ម ឬពាណិជ្ជកម្ម និងក្រុមហ៊ុនសេដ្ឋកិច្ចចម្រុះ។ ប្រភេទពីរនោះ ត្រូវធ្វើការចុះបញ្ជីក្នុងកាលកំណត់ ១៥ថ្ងៃមុនពេលចាប់ផ្តើមសកម្មភាពរបស់ខ្លួន។
- កម្មសិទ្ធិករនៃមូលនិធិពាណិជ្ជកម្ម ដែលជួលអភិបាល
- ក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជកម្ម
- សម្ព័ន្ធស្វែងរកផងប្រយោជន៍ខាងវិស័យសេដ្ឋកិច្ច
- ក្រុមហ៊ុនបរទេសដែលមានគ្រឹះស្ថាននៅក្នុងប្រទេស
- ក្រុមហ៊ុនស៊ីវិល។

គ្មានកាលកំណត់ណាមួយដែលតម្រូវទៅលើនីតិបុគ្គលទាំងនេះ សំរាប់បង្កើនតារាងការចុះបញ្ជីរបស់ខ្លួន ប៉ុន្តែវាទាមទារលក្ខណៈសម្បត្តិអំពើការចុះបញ្ជី។

ម្យ៉ាងទៀតការចុះបញ្ជីដើមនេះ រូបវន្តបុគ្គល ឬនីតិបុគ្គលត្រូវទាមទារទទួលយកនៅក្នុងខែនៃការបើកគ្រឹះស្ថានរបស់ខ្លួន បើសិនជាវា ធ្វើអាជីវកម្មនៅគ្រឹះស្ថានបន្ទាប់បន្សំ គឺការចុះឈ្មោះបំពេញបន្ថែមត្រូវធ្វើអាជីវកម្មកាលណាគ្រឹះស្ថាននេះត្រូវស្ថិតក្នុងដែនអំណាចតុលាការនៅទីកន្លែងដែលត្រូវសុំចុះឈ្មោះដើម។ ហើយការចុះបញ្ជីបន្ទាប់បន្សំមួយត្រូវបានធ្វើ បើសិនជាគ្រឹះស្ថានត្រូវស្ថិតនៅក្នុងដែនអំណាចផ្សេងនោះ ការចុះបញ្ជីបន្ទាប់បន្សំនេះបញ្ជូនទៅធ្វើការចុះបញ្ជីដើមនៅក្រឡាបញ្ជីតុលាការក្នុងដែនអំណាចនៃតុលាការដែលវាស្ថិតនៅ។

ខ- នីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជី

គ្រប់ក្រុមហ៊ុនដែលមានសកម្មភាព ពាណិជ្ជកម្មនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាត្រូវចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មទោះបីបែបបទនៃការបង្កើតនិង ចរន្តវេលា របស់ក្រុមហ៊ុនទាំងនោះមានលក្ខណៈបែបណាក៏ដោយ។

ការចុះឈ្មោះនេះត្រូវធ្វើឡើងដោយអភិបាលនៃសាមីក្រុមហ៊ុននោះ នៅក្នុងខែនៃការបង្កើតក្រុមហ៊ុននិង១៥ថ្ងៃ មុនកាលបរិច្ឆេទ បើកប្រតិបត្តិការពាណិជ្ជកម្ម។ ចំពោះការចុះបញ្ជីនេះ មានលក្ខណៈខុសគ្នាបន្តិចបន្តួចទៅតាមទំរង់នៃក្រុមហ៊ុន ឬ សហគ្រាស។

ខ.១- សហគ្រាសឯកបុគ្គល

សហគ្រាសឯកបុគ្គល ដែលបានបង្កើតឡើង និង ជាប់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញត្រូវចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម។ ឯកកម្មសិទ្ធិករដែលជាម្ចាស់ដើមទុននៃសហគ្រាស ឬអាណត្តិគាហកត្រូវមកបំពេញបែបបទសុំចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មនៅតាមមន្ទីរពាណិជ្ជកម្មខេត្តដែលខ្លួនធ្វើអាជីវកម្ម ឬ នៅនាយកដ្ឋាននីតិកម្មនៃក្រសួង ពាណិជ្ជកម្ម។

សំណុំលិខិតដែលត្រូវផ្តល់ជូនមន្ត្រីចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មមាន៖

១.ពាក្យសុំចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម

ចំនួន ០២ ច្បាប់

២.ថតចម្លងលិខិតអនុញ្ញាតិធ្វើអាជីវកម្ម(ប្រសិនបើមាន)	ចំនួន ០២ ច្បាប់
៣.ថតចម្លងអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ ឬ លិខិតឆ្លងដែន	ចំនួន ០២ ច្បាប់
៤.រូបថត ៤X៦	ចំនួន ០២ ច្បាប់
៥.ថតចម្លងកម្មសិទ្ធិផ្ទះជាទីតាំងសហគ្រាស ឬកិច្ចសន្យាជួលផ្ទះ	ចំនួន ០២ ច្បាប់
✳ សំណុំលិខិតដែលត្រូវផ្តល់មាន៖	
១.ពាក្យសុំចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម	ចំនួន ០២ ច្បាប់
២.លក្ខន្តិកៈនិងបទពញាផ្ទៃក្នុងក្រុមហ៊ុន(ច្បាប់ដើម)	ចំនួន ០២ ច្បាប់
៣.ប្រតិវេទន៍នៃអនុលោមភាព	ចំនួន ០២ ច្បាប់
៤.ពាក្យសុំចុះផ្សាយក្នុងសារពត៌មាន	ចំនួន ០២ ច្បាប់
៥.ថតចម្លងអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ របស់អភិបាលនិងសមាជិកក្រុមហ៊ុនម្នាក់ចំនួន ០២ ច្បាប់	
៦.រូបថតទំហំ ៤X៦ របស់អភិបាលនិងសមាជិកក្រុមហ៊ុន	ម្នាក់ចំនួន ០២ ច្បាប់
៧.សេចក្តីប្រកាសពញាការគ្មានជាប់ទោសពន្ធនាមួយរបស់អភិបាល	ចំនួន ០២ ច្បាប់
៨.សេចក្តីសំរេចដាក់ភាគទុន(បើជានីតិបុគ្គលចូលរួម)	
៩.ករណីទីស្នាក់ការតាំងនៅផ្ទះរបស់សមាជិកណាម្នាក់ក្នុងក្រុមហ៊ុនត្រូវផ្តល់៖	
➢ថតចម្លងវិញ្ញាបនបត្រសំគាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុ(កម្មសិទ្ធិផ្ទះ)	ចំនួន ០២ ច្បាប់
-ករណីទីស្នាក់ការតាំងនៅផ្ទះជួលគេត្រូវផ្តល់៖	
➢កិច្ចសន្យាជួលផ្ទះ	ចំនួន ០២ ច្បាប់
-ករណីទីស្នាក់ការតាំងនៅសណ្ឋាគាររយៈពេលតិចជាង ១ឆ្នាំត្រូវផ្តល់	
➢លិខិតបញ្ជាក់ការជួលការិយាល័យរបស់សណ្ឋាគារ(ចេញដោយម្ចាស់សណ្ឋាគារ)	ចំនួន ០២ ច្បាប់

ខ.២- ទំរង់ការសំរាប់ចុះបញ្ជីសហគ្រាសសាធារណៈ

អភិបាល ឬសមាជិកក្រុមហ៊ុនម្នាក់ ត្រូវមកបំពេញដោយផ្ទាល់នូវបែបបទសុំចុះឈ្មោះក្រុមហ៊ុនក្នុងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មនៅនាយកដ្ឋាននីតិកម្មនៃក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម។

អភិបាល ឬសមាជិកក្រុមហ៊ុន ដែលទទួលភារកិច្ចនេះ ត្រូវបង្ហាញជូនមន្ត្រីចុះបញ្ជីនូវអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ ឬលិខិតឆ្លងដែនរបស់ខ្លួន។ អភិបាល ឬ សមាជិកក្រុមហ៊ុននេះត្រូវចុះហត្ថលេខាដោយផ្ទាល់ដៃនៅចំពោះមុខមន្ត្រីនាយកដ្ឋាននីតិកម្ម ធានាអះអាង និងទទួលខុសត្រូវលើរាល់សំណុំលិខិត ដែលខ្លួនបានយកមកតំកល់ទុកនៅនាយកដ្ឋាននីតិកម្ម ថាពិតជាគ្រប់គ្រាន់ និង ត្រឹមត្រូវមិនមានក្លែងបន្លំលើប្រការណាមួយឡើយ។

បើក្នុងករណីដែលពិនិត្យឃើញថា មានភាពមិនច្បាស់លាស់ក្នុងលិខិត ឬឯកសារណាមួយប្រធាននាយកដ្ឋាននីតិកម្ម ត្រូវកោះអញ្ជើញប្រធានក្រុមប្រឹក្សាភិបាលក្រុមហ៊ុន ឬអភិបាលណាម្នាក់មកបំភ្លឺ និងដោះស្រាយទៅតាមករណីនីមួយៗ។

✱ សំណុំលិខិតដែលត្រូវផ្តល់មាន៖

១.ពាក្យសុំចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម	ចំនួន ០២ ច្បាប់
២.លក្ខន្តិកៈនិងបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងក្រុមហ៊ុន(ច្បាប់ដើម)	ចំនួន ០២ ច្បាប់
៣.ប្រតិវេទណ៍នៃអនុលោមភាព	ចំនួន ០២ ច្បាប់
៤.ពាក្យសុំចុះផ្សាយក្នុងសារពត៌មាន	ចំនួន ០២ ច្បាប់
៥.ថតចម្លងអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ ឬលិខិតឆ្លងដែនរបស់អភិបាល និង សមាជិកក្រុមហ៊ុន	ម្នាក់ចំនួន ០២ ច្បាប់
៦.រូបថតទំហំ ៤X៦ របស់អភិបាលនិងសមាជិកក្រុមហ៊ុន	ម្នាក់ចំនួន ០២ ច្បាប់
៧.សេចក្តីប្រកាសពញ្ជាក់ការគ្មានជាប់ទោសពិរុទ្ធណាមួយ	

របស់អភិបាល

ចំនួន ០២ ច្បាប់

៨.ករណីទីស្នាក់ការតាំងនៅផ្ទះរបស់សមាជិកណាម្នាក់ក្នុងក្រុមហ៊ុនត្រូវផ្តល់:

➢ ថតចម្លងវិញ្ញាបនបត្រសំគាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុ(កម្មសិទ្ធិផ្ទះ) ចំនួន ០២ ច្បាប់

-ករណីទីស្នាក់ការតាំងនៅផ្ទះជួលគេត្រូវផ្តល់:

➢ កិច្ចសន្យាជួលផ្ទះ: ចំនួន ០២ ច្បាប់

-ករណីទីស្នាក់ការតាំងនៅសណ្ឋាគាររយៈពេលតិចជាង ១ឆ្នាំត្រូវផ្តល់

➢ លិខិតបញ្ជាក់ការជួលការិយាល័យរបស់សណ្ឋាគារ(ចេញដោយម្ចាស់សណ្ឋាគារ) ចំនួន ០២ ច្បាប់

៩.អនុក្រឹត្យបង្កើតសហគ្រាស

១០.អនុក្រឹត្យតែងតាំងប្រធានអគ្គនាយក-អគ្គនាយក-សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាភិបាល

ខ.៣- ទំរង់ការសំរាប់ចុះបញ្ជីតំណាង ឬទីភ្នាក់ងារ និងសាខាក្រុមហ៊ុនបរទេស

អភិបាលការិយាល័យតំណាង-ទីភ្នាក់ងារ-សាខាក្រុមហ៊ុន ឬអាណត្តិគាហក ត្រូវមកបំពេញដោយផ្ទាល់នូវបែបបទសុំចុះឈ្មោះការិយាល័យតំណាង-ទីភ្នាក់ងារ-សាខាក្រុមហ៊ុន ប្រចាំនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាក្នុងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម នៅនាយកដ្ឋាននីតិកម្មនៃក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម។

អភិបាល ឬអាណត្តិគាហក ដែលទទួលភារកិច្ចនេះ ត្រូវបង្ហាញជូនមន្ត្រីចុះបញ្ជីនូវអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ ឬលិខិតឆ្លងដែនរបស់ខ្លួន។ អភិបាល ឬអាណត្តិគាហក ត្រូវចុះហត្ថលេខាដោយផ្ទាល់ដៃនៅចំពោះមុខមន្ត្រីនាយកដ្ឋាននីតិកម្មធានាអះអាង និងទទួលខុសត្រូវលើរាល់លិខិតដែលខ្លួនបានយកមកតំកល់ទុកនៅនាយកដ្ឋាននីតិកម្មជាពិតជាគ្រប់គ្រាន់និងត្រឹមត្រូវ មិនមានក្លែងបន្លំលើប្រការណាមួយឡើយ។

បើក្នុងករណីដែលពិនិត្យឃើញថា មានភាពមិនច្បាស់លាស់ក្នុងលិខិត ឬឯកសារណាមួយ ប្រធាននាយកដ្ឋាននីតិកម្មត្រូវកោះអញ្ជើញអភិបាលការិយាល័យតំណាងទីភ្នាក់ងារ សាខាក្រុមហ៊ុន នោះ ឬអាណត្តិគាហក មកបំភ្លឺ និងដោះស្រាយទៅតាមករណីនីមួយៗ។

✱សំណុំលិខិតដែលត្រូវផ្តល់មាន៖

១.ពាក្យសុំចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម ចំនួន ០២ ច្បាប់

២.ថតចម្លងលក្ខន្តិកៈនិងបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងរបស់ក្រុមហ៊ុនដើម

“មានបញ្ជាក់ថាពិតជាត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់” ចំនួន ០២ ច្បាប់

៣.ថតចម្លងវិញ្ញាបនប័ត្រចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មរបស់ក្រុមហ៊ុនដើម

“មានបញ្ជាក់ថាពិតជាត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់” ចំនួន ០២ ច្បាប់

៤.លិខិតតែងតាំងអភិបាលការិយាល័យតំណាង-ទីភ្នាក់ងារ-សាខា ចំនួន ០២ ច្បាប់

៥.ថតចម្លងអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ ឬលិខិតឆ្លងដែនរបស់អភិបាល

ការិយាល័យតំណាង-ទីភ្នាក់ងារ-សាខា ម្នាក់ចំនួន ០២ ច្បាប់

៦.រូបថតទំហំ ៤X៦ របស់អភិបាលនិងសមាជិកក្រុមហ៊ុន ម្នាក់ចំនួន ០២ ច្បាប់

៧.សេចក្តីប្រកាសពញ្ជាក់ការគ្មានជាប់ទោសពិរុទ្ធណាមួយ

របស់អភិបាល ចំនួន ០២ ច្បាប់

៨.សេចក្តីសម្រេចដាក់ភាគទុន(បើជានីតិបុគ្គលចូលរួម)

៩.ករណីទីស្នាក់ការតាំងនៅផ្ទះរបស់សមាជិកណាម្នាក់ក្នុងក្រុមហ៊ុនត្រូវផ្តល់៖

➢ថតចម្លងវិញ្ញាបនប័ត្រសំគាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុ(កម្មសិទ្ធិផ្ទះ) ចំនួន ០២ ច្បាប់

-ករណីទីស្នាក់ការតាំងនៅផ្ទះជួលគេត្រូវផ្តល់៖

➢ កិច្ចសន្យាជួលផ្ទះ

ចំនួន ០២ ច្បាប់

- ករណីទីស្នាក់ការតាំងនៅសណ្ឋាគាររយៈពេលតិចជាង ១ឆ្នាំត្រូវផ្តល់

➢ លិខិតបញ្ជាក់ការជួលការិយាល័យរបស់សណ្ឋាគារ(ចេញដោយម្ចាស់សណ្ឋាគារ) ចំនួន ០២ ច្បាប់។

១.៤- ពាក្យសុំចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មត្រូវបង្កើតជា ៣ច្បាប់

- វាមានព័ត៌មានដែលប្រែប្រួលទៅតាមពាណិជ្ជករ ដែលជាបុគ្គល ឬនីតិបុគ្គល។
- សំរាប់បុគ្គល វាគួសបញ្ជាក់ជាអាទិ៍នូវឈ្មោះ(នាម) គោត្តនាម លំនៅដ្ឋាន កាលបរិច្ឆេទ ទីកន្លែងកំណើត សញ្ជាតិ កាលបរិច្ឆេទ ទីកន្លែងរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងរបបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដែលវាទទួលយក។
- សំរាប់នីតិបុគ្គល វាកំណត់ពីយីហោក្រុមហ៊ុន ឬឈ្មោះក្រុមហ៊ុន មូលធនក្រុមហ៊ុនទំរង់ និង ថិរវេលាក្រុមហ៊ុន នាម គោត្តនាម និងលំនៅដ្ឋាន បណ្ណាធិការ អភិបាលក្រុមហ៊ុន នាម របស់សមាជិកក្រុមហ៊ុន ទាមទារអោយទទួលខុសត្រូវគ្មានកំនត់និងសាមគ្គីចំពោះប្រាក់បំណុលក្រុមហ៊ុន។
- គ្រប់ករណីទាំងអស់ ពាក្យសុំត្រូវមានការរៀបរាប់ពីសកម្មភាពដែលត្រូវអនុវត្តនៅអាស័យដ្ឋាននៃគ្រឹះស្ថានដើម និង គ្រឹះស្ថានបន្ទាប់បន្សំ និងការធ្វើអោយសមហេតុផលនៅលទ្ធកម្មមូលនិធិ។

១.៥- ការធ្វើទុកពាក្យសុំ

ពាក្យសុំដែលមានចុះហត្ថលេខា ដោយពាណិជ្ជករ ឬអ្នកតំណាងក្រុមហ៊ុន ត្រូវបានតំកល់ទុកនៅមន្ទីរក្រឡាបញ្ជីតុលាការពាណិជ្ជកម្ម។

លេខាធិការក្រឡាបញ្ជីក្រោមការទទួលខុសត្រូវរបស់ខ្លួន ធានាគ្រប់ការចុះនិទ្ទេសទាំងអស់ត្រូវកំណត់ដោយអត្ថបទច្បាប់ មានចែងក្នុងសេចក្តីប្រកាស ធានាថាគ្រប់សំណុំឯកសារសមហេតុផលត្រូវបានបង្កើត លេខាធិការក្រឡាបញ្ជីផ្តល់ជូន លេខរៀងមួយដើម្បីគ្រប់គ្រង។

គ្រប់ការតវ៉ាទាំងអស់ ដីកាជាលើកដំបូង ការប្តឹងអោយសើវើជាថ្មីឡើងវិញ ត្រូវធ្វើក្នុងរយៈពេល ១៥ថ្ងៃនៅចំពោះមុខតុលាការពាណិជ្ជកម្ម។

ខ.៦- ការបញ្ជូនពាក្យសុំ

ពាក្យសុំអត្តសញ្ញាណកម្មត្រូវបញ្ជូនទៅវិទ្យាស្ថានជាតិខាងស្ថិតិ និងខាងសិក្សាសេដ្ឋកិច្ចដែលត្រូវធ្វើដោយលេខាក្រឡាបញ្ជី។

វិទ្យាស្ថាននេះផ្តល់ជូនអ្នកសុំ នូវលេខរៀងពីអត្តសញ្ញាណកម្ម និងព័ត៌មានមកលេខាក្រឡាបញ្ជីដែលចុះនិទ្ទេសលើសំណុំរៀង និងជូនដំណឹងដល់អ្នកដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធ ដោយផ្ទាល់អោយវាមួយនៃបណ្តាញប្រព័ន្ធ ដើមនៃពាក្យសុំរបស់វា ដែលបំពេញតាមលេខរៀងនៃការចុះបញ្ជី។

វិទ្យាស្ថានជាតិខាងស្ថិតិ និងការសិក្សាសេដ្ឋកិច្ចមានកំរងអត្ថបទជាតិ ខាងសហគ្រាស និងគ្រឹះស្ថានវាបានបង្កើតនូវប្រព័ន្ធព័ត៌មានសំរាប់កំរងអត្ថបទសហគ្រាស និងគ្រឹះស្ថាន។

✱ វិទ្យាស្ថាននេះផ្តល់អោយសហគ្រាសនីមួយៗនូវ៖

- លេខរៀងតាមលំដាប់បង្កើតជា ៩សន្ទស្សន៍
- លេខរៀងសំរាប់គ្រឹះស្ថាននីមួយៗ

ឧទាហរណ៍

- លេខរៀងនៃការចុះបញ្ជីត្រូវមាន
- ចង្អុលបង្ហាញពី RCS
- នាមទីស្នាក់ការរបស់តុលាការពាណិជ្ជកម្ម
- ពីA.B.C.D.ទៅតាមប្រភេទ៖
 - A- រូបវន្តបុគ្គល
 - B- ក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជកម្ម(នីតិបុគ្គល)
 - C- សម្ព័ន្ធស្វែងរកផលប្រយោជន៍ខាងវិស័យសេដ្ឋកិច្ច
 - D- ក្រុមហ៊ុនស៊ីវិល
- R.C.S. PARIS B-380-740-989

លេខរៀងនេះ អ្នកជាប់ពាក់ព័ន្ធ ត្រូវទាមទារអោយដាក់លេខរៀងនេះ នៅក្បាលគ្រប់លិខិត ពាណិជ្ជកម្មទាំងអស់៖

- វិក័យប័ត្រ
- តារាងតំលៃទំនិញ
- លិខិតឆ្លើយឆ្លង
- ឯកសារផ្សព្វផ្សាយផ្សេងៗ

នៅក្នុងពេល ៨ថ្ងៃ នៃការចុះបញ្ជីទៅក្នុងបណ្តឹងសុំ នៅលេខាក្រឡាបញ្ជីនិងក្រោមការទទួល ខុសត្រូវរបស់ខ្លួនត្រូវធ្វើការផ្សព្វផ្សាយនៅ BODAC។

១.៦- កម្រៃរដ្ឋបាលក្នុងការចុះឈ្មោះក្រុមហ៊ុន លុបឈ្មោះ និងចេញវិញ្ញាបនបត្រ

កម្រៃរដ្ឋបាលក្នុងការចុះឈ្មោះក្រុមហ៊ុន លុបឈ្មោះ និងចេញវិញ្ញាបនបត្រផ្សេងៗ ក្នុងបញ្ជី ពាណិជ្ជកម្ម ត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម²⁵ :

បរិយាយ	កម្រៃសុំចុះឈ្មោះក្នុង បញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម	កម្រៃសុំលុបឈ្មោះចេញ ពីបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម	កម្រៃសុំវិញ្ញាបន បត្រផ្សេងៗ
១- ក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជកម្ម ក្នុងនោះ : -ការសុំចុះឈ្មោះ -ទម្រង់បែបបទសុំចុះបញ្ជី -ផែនការឈ្មោះ -ផ្តល់អត្តលេខ	៤២០.០០០រៀល ២៦០.០០០រៀល ១២០.០០០រៀល ២០.០០០រៀល ២០.០០០រៀល	២០០.០០០រៀល	៦០.០០០រៀល
២- សហគ្រាសឯកបុគ្គល	១២០០.០០រៀល	៦០.០០០រៀល	២០.០០០រៀល

²⁵ ប្រការ២ នៃប្រកាសជាអន្តរក្រសួងស្តីពីកម្រៃរដ្ឋបាលក្នុងការចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មឆ្នាំ២០០៧។

១.៧- មែបបទ និង នីតិវិធីកែប្រែលក្ខន្តិកៈ

ក្រោយការចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម ក្នុងដំណើរការអាជីវកម្មរបស់ខ្លួន ក្រុមហ៊ុនអាចធ្វើការកែប្រែលក្ខន្តិកៈបានគ្រប់ពេលវេលា។ ការកែប្រែលក្ខន្តិកៈ អាចធ្វើទៅបានដូចខាងក្រោម²⁶ :

- ការផ្លាស់ប្តូរនាមករណ៍ក្រុមហ៊ុន។
- ការបន្ថែមការបន្ថយ ឬការផ្លាស់ប្តូរគោលបំណងកម្មវត្ថុ អាជីវកម្ម ឬសកម្មភាពប្រកបពាណិជ្ជកម្មរបស់ក្រុមហ៊ុន។
- ការបែងចែកសារជាថ្មីនូវចំនួនភាគហ៊ុនជាប្រភេទឡើងវិញ ដែលមានការកែប្រែលក្ខណៈដាច់ខាត និងលក្ខណៈធៀបរបស់ប្រភេទភាគហ៊ុនណាមួយ។
- ការកែប្រែភាគលាភ នៃប្រភេទភាគហ៊ុនណាមួយ។
- ការបន្ថយដើមទុនដោយបង្កើតភាគហ៊ុនប្រភេទថ្មីដែលមានលក្ខណៈដាច់ខាត និងលក្ខណៈធៀបប្រសើរ ឬទាបជាងប្រភេទភាគហ៊ុនដែលមានរួចហើយ។
- ការកែប្រែថិរវេលានៃអត្ថិភាពរបស់ក្រុមហ៊ុន។
- ការផ្លាស់ប្តូរទីស្នាក់ការចុះបញ្ជី។
- ការកែប្រែចំនួនភូមិ.....។

២- ការចុះបញ្ជីអាជ្ញាបណ្ណនៅក្នុងក្រសួងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ

២.១- ពន្ធ និង ពន្ធប្រថាប់ត្រា

ក្រុមហ៊ុន ឬសាខាក្រុមហ៊ុន ឬការិយាល័យតំណាងទើបនិងបង្កើតថ្មីទាំងអស់តម្រូវឱ្យចុះ បញ្ជីជាមួយការិយាល័យសាខាពន្ធដារមូលដ្ឋាន នៃនាយកដ្ឋានពន្ធដារហើយត្រូវបង់ពន្ធប្រថាប់ ត្រាក្រុមហ៊ុន ក្នុងរយៈពេល ១៥ (ដប់ប្រាំ) ថ្ងៃ គិតចាប់ពីថ្ងៃចុះបញ្ជីជាមួយក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម។ ក្នុងរយៈពេល ១៥ (ដប់ប្រាំ) ថ្ងៃ គិតចាប់ពីថ្ងៃចុះបញ្ជីជាមួយក្រសួងពាណិជ្ជកម្មរាល់អាជីវកម្ម ដែលបានចុះបញ្ជីទាំងអស់ត្រូវទៅកាន់ការិយាល័យសាខាពន្ធដារខេត្តក្រុង របស់ខ្លួននៅក្នុងមូលដ្ឋានដែលអាជីវកម្មស្ថិតនៅ ដើម្បីបង់ពន្ធរដ្ឋាភិបាលមូលដ្ឋាន/ពន្ធប្រថាប់ត្រា។ ចំនួនទឹកប្រាក់ដែល ត្រូវបង់អាចប្រហែលទៅតាមពេលវេលា ប៉ុន្តែក្នុងខណៈពេលនៃការតាក់តែងសៀវភៅនេះចំនួន នេះគឺ ១៩៩,០០

²⁶ ប្រការ២ នៃប្រកាសស្តីពីបែបបទ និងនីតិវិធី កែប្រែលក្ខន្តិកៈក្រុមហ៊ុនឆ្នាំ២០០៦ របស់ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម។

រៀល សំរាប់ក្រុមហ៊ុន និង ១១៥,០០០ រៀល សម្រាប់សាខាក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជ កម្ម ឬការិយាល័យ តំណាង។ ឧទាហរណ៍ ក្រុមហ៊ុនមួយ មានទីតាំងអាជីវកម្មរបស់ខ្លួនស្ថិតនៅ រាជធានីភ្នំពេញ ដូចនេះ ត្រូវទៅសាខាពន្ធដាររាជធានីភ្នំពេញ ។

ឯកសារដែលត្រូវភ្ជាប់ជាមួយ មានដូចខាងក្រោម:

- លក្ខន្តិកៈក្រុមហ៊ុន (១ ច្បាប់ដើម និង ២ ច្បាប់ថតចម្លង)
- វិញ្ញាបនប័ត្រចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មរបស់ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម
(១ ច្បាប់ដើម និង ២ ច្បាប់ ថតចម្លង)
- អាជ្ញាប័ណ្ណអាជីវកម្មពីក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម (១ច្បាប់ដើម និង ២ច្បាប់ថតចម្លង)
- កិច្ចព្រមព្រៀងជួលទីតាំងអាជីវកម្ម (១ច្បាប់ដើម និង ១ច្បាប់ថតចម្លង)
- អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ ឬលិខិតឆ្លងដែន (១ ច្បាប់ថតចម្លង)

ប្រសិនបើ អ្នកជួលឱ្យជារូបវន្តបុគ្គលកិច្ចព្រមព្រៀងជួលទីតាំងអាជីវកម្មណាមួយត្រូវតែ បង្ហាញជាមួយបង្កាន់ដៃពន្ធប៉ាតង់នៃការជួល (ម្ចាស់ផ្ទះ / អ្នកជួលឱ្យ) ឬប្រសិនបើអ្នកជួលឱ្យគឺ ជា ក្រុមហ៊ុន ឬអាជីវកម្មដែលបង់ពន្ធតាមរបបពិតត្រូវបង្ហាញប័ណ្ណប៉ាតង់និងវិញ្ញាបនប័ត្រចុះបញ្ជី អាករ លើតម្លៃបន្ថែម “អតប” ។ បើទីតាំងអាជីវកម្មនោះ ជាកម្មសិទ្ធិរបស់ម្ចាស់អាជីវកម្ម ត្រូវបង្ហាញ សៀវភៅគ្រួសារ និង លិខិតរបស់អាជ្ញាធរមូលដ្ឋានដែលបញ្ជាក់ពីកម្មសិទ្ធិលើទីតាំងនោះ។ ប័ណ្ណកម្ម សិទ្ធិដីធ្លីក៏ត្រូវបាន តម្រូវឱ្យមាន ផងដែរប្រសិនបើដីនោះគឺជាកម្មសិទ្ធិរបស់ម្ចាស់អាជីវកម្ម។ ចំពោះ អាជីវកម្មដទៃ ទៀតដែលបានចុះបញ្ជី រួចហើយបានបង់ពន្ធប្រថាប់ត្រារួចហើយ និង បានអនុញ្ញាត អោយអាជីវ កម្មដែលចុះបញ្ជីប្រើប្រាស់ទីតាំងរបស់ខ្លួនត្រូវបង្ហាញលិខិត / កិច្ចព្រមព្រៀងប្រើប្រាស់ ទីតាំង បង្កាន់បង់ពន្ធប៉ាតង់លើការជួលទីតាំង នៃអាជីវកម្មដែលត្រូវបានអនុញ្ញាត (ក្នុងករណីជួលទី តាំង) ឬ ភស្តុតាងនៃប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិអចលនវត្ថុដែលអនុញ្ញាតឱ្យក្រុមហ៊ុនកាន់កាប់ទីតាំង។

ដល់ចំនុចនេះអាជីវកម្មមានលក្ខន្តិកៈក្រុមហ៊ុន វិញ្ញាបនប័ត្រចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម និង អាជ្ញា ប័ណ្ណអាជីវកម្មដែលត្រូវបានបោះត្រានិងចុះកាលបរិច្ឆេទ។

២.២- ការបង់ពន្ធ

ជំហានបន្ទាប់សម្រាប់អាជីវកម្មដែលបាន ចុះបញ្ជីនៅក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម គឺត្រូវទៅ ការិយាល័យគ្រប់គ្រងអ្នកជាប់ពន្ធដំ និងមធ្យមនៃនាយកដ្ឋានពន្ធដារ ដើម្បីបង់ពន្ធដារ និងទទួល

អត្តសញ្ញាណកម្មសារពើពន្ធប្រសិនបើទីតាំងចុះបញ្ជីអាជីវកម្មស្ថិតនៅរាជធានីភ្នំពេញ ឬ ប្រសិនបើទីតាំងចុះបញ្ជីនៅខេត្ត ក្រុង ត្រូវទៅកាន់ការិយាល័យសាខាពន្ធដារខេត្ត ក្រុង។

ឯកសារដែលត្រូវភ្ជាប់មកជាមួយ មានដូចខាងក្រោម៖

- វិញ្ញាបនប័ត្រចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម ចេញដោយក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម (១ ច្បាប់ដើម និង ២ ច្បាប់ថតចម្លង)
- អាជ្ញាប័ណ្ណអាជីវកម្ម ចេញដោយក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម (១ច្បាប់ដើម និងថតចម្លង ២ ច្បាប់)
- រូបថតរបស់តំណាងស្របច្បាប់ចំនួន ២ សន្លឹក (4x6cm)
- អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ ឬលិខិតឆ្លងដែនរបស់អ្នកដាក់ពាក្យ (១ ច្បាប់)
- ពាក្យសុំបង់ពន្ធប៉ាតង់បាន បំពេញសព្វគ្រប់ និង មានចុះហត្ថលេខា (២ ច្បាប់ដើម)
- បង្កាន់ដៃផ្លូវការពីមន្ទីរពន្ធដារខេត្ត(១ច្បាប់ថតចម្លង)
- កិច្ចព្រមព្រៀងជួលថតចម្លង ប្រសិនបើពាក់ព័ន្ធ(១ច្បាប់ថតចម្លង)
- លិខិតអនុញ្ញាតអោយដាក់ទីតាំងអាជីវកម្មសាលាខេត្ត ក្រុង ប្រសិនបើមាន
- លក្ខន្តិកៈក្រុមហ៊ុន (១ ច្បាប់ដើម និង ២ ច្បាប់ថតចម្លង)
- លិខិតអនុញ្ញាតអាជីវកម្មដទៃទៀតដែលទទួលបាន

ដូចបញ្ជាក់ខាងលើ អាជីវកម្មត្រូវតែបង់ពន្ធប៉ាតង់សម្រាប់ឆ្នាំដំបូង។ ពន្ធ នេះគឺជាពន្ធចុះ បញ្ជីអាជីវកម្មប្រចាំឆ្នាំ។ ប្រសិនបើការចុះបញ្ជីនៅពាក់កណ្តាលឆ្នាំនៃឆ្នាំប្រតិទិន (និងឆ្នាំសារពើ ពន្ធរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល) (ថ្ងៃទី ១ កក្កដា ដល់ ថ្ងៃទី ៣១ ខែ ធ្នូ) នោះការបង់ពន្ធត្រូវគិតពាក់ កណ្តាលឆ្នាំ។ ពន្ធប្រចាំឆ្នាំមានចំនួន ១,១៤០,០០០ (មួយលានមួយសែនបួនម៉ឺន) រៀល (ប្រហែល ៣០០ ដុល្លារ)។ ការបង់បន្ទុកប៉ាតង់លើកដំបូង ត្រូវតែធ្វើឡើងក្នុងរយៈពេល១៥ថ្ងៃគិត ចាប់ពីថ្ងៃចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម។ ពន្ធប៉ាតង់ ត្រូវបង់ជារៀងរាល់ឆ្នាំសម្រាប់អាជីវកម្មនីមួយៗ របស់ ក្រុមហ៊ុន និងទីតាំងអាជីវកម្មនីមួយៗ គឺជាអាជីវកម្ម ត្រូវជូនដំណឹងទៅអាជ្ញាធរពន្ធដារ ថាគេមាន សកម្មភាពអាជីវកម្មពីរ ឬច្រើន ដូចនេះពន្ធប៉ាតង់ត្រូវតែមានសម្រាប់អាជីវកម្ម។

អាជីវកម្មនិងទទួលបានពាក្យសុំបង់ពន្ធប៉ាតង់ និងបង្កាន់ដៃផ្លូវការ ប័ណ្ណប៉ាតង់លិខិតផ្លូវ ការពីការិយាល័យគ្រប់គ្រងអ្នកជាប់ពន្ធនិងមធ្យម ដើម្បីបញ្ជាក់ពីការចុះបញ្ជីពន្ធដារ ដែលនេះ រួមមានទាំង លេខអត្តសញ្ញាណកម្មពន្ធដារផងដែរ។

២.៣- ពន្ធប៉ាតង់

គ្រប់សហគ្រាសពាណិជ្ជកម្មទាំងអស់ ត្រូវតែចុះបញ្ជីប្រចាំឆ្នាំនៅនាយកដ្ឋានពន្ធដារ និង ត្រូវបង់ពន្ធប៉ាតង់ (ស្រដៀងនឹងពន្ធចុះបញ្ជីអាជីវកម្ម) ចំនួន ១,១៤០,០០០ រៀល (ប្រហែលនឹង ២៨៥ ដុល្លារ) នៅមុនថ្ងៃទី ៣១ ខែមិនា រៀងរាល់ឆ្នាំ។ ប័ណ្ណប៉ាតង់ និងត្រូវបានចេញអោយដោយ នាយកដ្ឋានពន្ធដារ ក្រោយពេលដែលបានបង់ពន្ធរួច។

ប្រសិនបើអ្នកជាប់ពន្ធមានសកម្មភាពមានសកម្មភាពអាជីវកម្មផ្សេងៗ ទៀតនោះតម្រូវ អោយមានប័ណ្ណប៉ាតង់ដាច់ដោយឡែកសម្រាប់សកម្មភាពអាជីវកម្មដែលខុសៗគ្នាទាំងនោះ ។ ជាងនេះទៅទៀត ប្រសិនបើអ្នកជាប់ពន្ធដែលមានសកម្មភាពអាជីវកម្មនៅក្នុងក្រុង ឬ ខេត្តផ្សេងៗ គ្នានោះ ក្រុមហ៊ុនតម្រូវអោយ មានប័ណ្ណប៉ាតង់សម្រាប់ទីតាំងនីមួយៗនោះផងដែរ។

៣- ការរំលាយ និង ការប្រកាសបញ្ចប់ក្រុមហ៊ុន

កាលណាបើពាណិជ្ជករណាម្នាក់ឈប់ប្រកបពាណិជ្ជកម្មរបស់ខ្លួន ឬទទួលមរណៈភាពដោយពុំបានធ្វើអនុប្បទាននូវមូលនិធិពាណិជ្ជកម្មរបស់ខ្លួន ឬកាលណាបើក្រុមហ៊ុនណាមួយត្រូវរំលាយនោះ ត្រូវលុបឈ្មោះពាណិជ្ជករនោះ ឬក្រុមហ៊ុននោះចេញពីបញ្ជី។

បើសិនជា គ្មានការសុំលុបឈ្មោះដោយពាណិជ្ជករ ឬដោយអ្នកទទួលមរតក ឬដោយអ្នកជំរះបញ្ជី ការលុបឈ្មោះចេញពីបញ្ជីនេះ ត្រូវធ្វើឡើងដោយបញ្ញត្តិ តាមសេចក្តីសម្រេចរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម។ រាល់ឯកសារដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការលុបឈ្មោះចេញពីបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម ត្រូវចម្លងជូនទៅតុលាការពាណិជ្ជកម្មដើម្បីតម្កល់ជាឯកសារសំរាប់យុត្តាធិការពាណិជ្ជកម្ម²⁷។

គ្រប់រូបវន្តបុគ្គលនៅក្នុងខែ នៃការបញ្ឈប់សកម្មភាពរបស់ខ្លួនត្រូវស្នើសុំលុបចោលសកម្មភាពរបស់ខ្លួនពីសៀវភៅបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម តាមកំណត់កាលបរិច្ឆេទនៃការបញ្ឈប់របស់ខ្លួន។ សំរាប់នីតិបុគ្គល ការលុបចោលត្រូវស្នើសុំក្នុងខែដែលបន្ទាប់ពីការបិទនូវ ប្រតិបត្តិការនៃការជំរះបញ្ជី។

ដោយសារតែ ក្រុមហ៊ុនត្រូវបានបង្កើតឡើងក្រោមរូបភាពជាភិក្ខុសន្យាក្រុមហ៊ុន ដែលមានលក្ខណៈស្របទៅតាមច្បាប់កំណត់ ហើយការរំលាយទៅវិញនៃក្រុមហ៊ុននេះ វានឹងផ្តល់នូវផលអវិជ្ជមានជាច្រើនទៅដល់ សង្គម ក៏ដូចប្រទេសជាតិទាំងមូល ពោលវាមិនមែនគ្រាន់តែ ប៉ះពាល់ដល់សមាជិកក្រុមហ៊ុនប៉ុណ្ណោះទេ ដូច្នេះហើយក្រុមហ៊ុនមួយអាចនឹងត្រូវបានរំលាយទៅវិញ ដោយ

²⁷ មាត្រា ២៨, ៣៨, ៣៣ ជំពូកទី ២ ច្បាប់ស្តីពី វិ.ពា.កម្ម និងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម(០៣.០៥.១៩៩៥)។

យោងទៅលើលក្ខខណ្ឌមួយចំនួន ដូចជា (១) ការរំលាយក្រុមហ៊ុនយោងតាមឆន្ទៈរបស់សមាជិកក្រុមហ៊ុន, (២) ការរំលាយក្រុមហ៊ុនទៅតាមកម្មវត្ថុរបស់ក្រុមហ៊ុន, (៣) ក្រុមហ៊ុនក្ស័យធន, និង (៤) ការជម្រះបញ្ជីក្រុមហ៊ុន។

៣.១- ការរំលាយក្រុមហ៊ុនយោងតាមឆន្ទៈរបស់សមាជិកក្រុមហ៊ុន

ស្ថិតក្នុងទិដ្ឋភាពដូចគ្នាទៅនឹង ការបង្កើតឡើងនូវកិច្ចសន្យាក្រុមហ៊ុន ការបញ្ចប់ទៅវិញនៃក្រុមហ៊ុន ក៏អាចធ្វើឡើងទៅតាមរយៈឆន្ទៈរបស់សមាជិកក្រុមហ៊ុនផងដែរ។ ការរំលាយក្រុមហ៊ុនដែលមានការសម្រេចជាឯកច្ឆ័ន្ទ ដោយមានការព្រមព្រៀងគ្នាពីសមាជិកទាំងអស់របស់ក្រុមហ៊ុននឹងត្រូវបានច្បាប់ទទួលស្គាល់ នូវសុពលភាព ហើយវាគឺជាកត្តានៃការរំលាយក្រុមហ៊ុនផងដែរ។ ដូចទៅនឹងការកំណត់នៃមាត្រា៧១៣ រក្សខណ្ឌ២ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ២០០៧ បានចែងថា “ក្នុងករណីដែលមានមូលហេតុមិនអាចជៀសវាងបាន សមាជិកនីមួយៗរបស់ក្រុមហ៊ុន អាចទាមទារឲ្យរំលាយក្រុមហ៊ុនបាន។ វាកាន់តែបញ្ជាក់ ឲ្យកាន់តែច្បាស់នូវចេតនារបស់ច្បាប់ សម្រាប់ការរំលាយក្រុមហ៊ុនដោយបានគោរពទៅលើគោលដំហែរ និងការសម្រេចចិត្តរបស់សមាជិកក្រុមហ៊ុន ទាំងអស់ ថា តើពួកគេនឹងសម្រេចធ្វើការរំលាយក្រុមហ៊ុន ដែលមិនបានផ្តល់ផលចំណេញដល់ពួកគេ ឬយ៉ាងណា។ ប៉ុន្តែ វាមិនមានន័យថា ឲ្យតែមានការព្រមព្រៀងគ្នាជាឯកច្ឆ័ន្ទ គឺគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ធ្វើការរំលាយក្រុមហ៊ុននោះឡើយ។

៣.២- ការរំលាយក្រុមហ៊ុននៅតាមកម្មវត្ថុរបស់ក្រុមហ៊ុន

ក្រុមហ៊ុនមួយអាចនឹងត្រូវរំលាយ ដោយយោងទៅលើកម្មវត្ថុរបស់ក្រុមហ៊ុននោះត្រូវបានបញ្ចប់ ពោលការបញ្ចប់កិច្ចការដែលជាកម្មវត្ថុរបស់ក្រុមហ៊ុននោះ ដោយស្របទៅតាមការកំណត់នៅក្នុងកម្មវត្ថុ តាំងពីពេលដែលសមាជិកក្រុមហ៊ុនធ្វើការស្នើសុំចុះបញ្ជីក្រុមហ៊ុនរបស់ខ្លួនមកម៉្លេះ។ ត្រង់ចំណុច នេះផងដែរ ក៏មានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា៥៣ ចំនុច “ក” នៃច្បាប់ស្តីពី សហគ្រាសពាណិជ្ជកម្ម ឆ្នាំ២០០៥ បានចែងអំពី ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិត្រូវរំលាយដោយមូលហេតុដែលមានចែងក្នុងកិច្ចសន្យា ដូចជា គោលបំណងធ្វើអាជីវកម្មរបស់ក្រុមហ៊ុនត្រូវបានបញ្ចប់, គ្មានលទ្ធភាពធ្វើអាជីវកម្មបន្ត, និងតាមការព្រមព្រៀងជាឯកច្ឆ័ន្ទរបស់សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅ។ ជារួមមក ប្រសិនបើកម្មវត្ថុអាជីវកម្មរបស់ក្រុមហ៊ុនត្រូវបានបញ្ចប់ ក្រុមហ៊ុននោះ ក៏នឹងត្រូវរំលាយផងដែរ។

៣.៣- ក្រុមហ៊ុនក្ស័យធន

កត្តាមួយទៀតដែលគេរមែងតែងតែ ជួបប្រទះនាពេលដែលក្រុមហ៊ុនហៀបនឹងរំលាយ គឺ បណ្តាលមកពី កង្វះលទ្ធភាពផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុរបស់ក្រុមហ៊ុន ឬគ្មានលទ្ធភាពក្នុងការធ្វើអាជីវកម្មបន្ត ដែលនាំឲ្យក្រុមហ៊ុននោះ មិនអាចបន្តប្រតិបត្តិការណ៍របស់ខ្លួន ជាប្រក្រតី។ ការដែល គ្មានលទ្ធភាព ក្នុងផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុនេះ ត្រូវបានកំណត់ផងដែរ នៅក្នុងច្បាប់ស្តីពីក្ស័យធន ដែលមានកំណត់នូវវិធាន សម្រាប់អនុវត្ត។

៣.៤- ការជម្រះបញ្ជីក្រុមហ៊ុន

ការជម្រះបញ្ជីក្រុមហ៊ុន គឺជានីតិវិធីចុងក្រោយនៃការទូទាត់ក្នុងការរំលាយក្រុមហ៊ុន ហើយ នៅពេលដែលធ្វើការរំលាយក្រុមហ៊ុន សិទ្ធិក្នុងការកាន់កាប់ ប្រើប្រាស់ទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ក្រុមហ៊ុន ត្រូវប្រគល់ឲ្យអ្នកជម្រះបញ្ជី ។ អ្នកជម្រះបញ្ជីត្រូវជួសកម្មភាពក្នុងនាមជាអ្នកចាត់ចែង លើទ្រព្យ សម្បត្តិក្រុមហ៊ុន ដែលមានលក្ខណៈ ពេញលេញតែម្តង។ នៅក្នុងនីតិវិធី ជម្រះបញ្ជី អ្នកជម្រះបញ្ជី ត្រូវយកទ្រព្យសម្បត្តិ ដែលនៅសល់ក្នុងក្រុមហ៊ុនទៅធ្វើការទូទាត់ បំណុលផ្សេងៗ ដែលអាចមាន ដូចជា បំណុលពន្ធរបស់រដ្ឋ និងបំណុលផ្សេងទៀត ទៅតាមសិទ្ធិបុរិមជាមុន រួចទើបធ្វើការបែងចែក ភាគទុន ពោលអ្នកជម្រះបញ្ជីត្រូវធ្វើការគណនា ឲ្យបានអស់នូវទ្រព្យបំណុលជាមួយគតិយជន ឬធ្វើ ការសងទៅតាមម្ចាស់បំណុលដែលមានអទិភាព។

អ្នកជម្រះបញ្ជី អាចជាបុគ្គលឯករាជ្យ ឬជាបុគ្គលមិនឯករាជ្យ វាអាស្រ័យទៅលើការសម្រេច ក្នុងការជ្រើសរើសអ្នកជម្រះបញ្ជី របស់សមាជិកក្រុមហ៊ុន។ អ្នកជម្រះបញ្ជីរបស់ក្រុមហ៊ុន ត្រូវបញ្ចប់ នីតិវិធីជម្រះបញ្ជី ដោយធ្វើការតម្កល់ទុកនូវ សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីការបិទបញ្ជីនោះ នៅក្រសួង ពាណិជ្ជកម្មតាមបែបបទដែលបានកំណត់ទុក ដោយច្បាប់។ ការតម្កល់ទុកឯកសារនេះ គឺជាការលុប ចោលនូវនីតិបុគ្គលិកលក្ខណៈរបស់ក្រុមហ៊ុននោះឯង ម្យ៉ាងវិញទៀត វាក៏ជានីតិវិធីមួយដែលធ្វើការ បើកផ្សាយយ៉ាងទូលាយផងដែរ ទៅឲ្យម្ចាស់បំណុលជ្រាប។

VI- ការចុះបញ្ជីអង្គការសមាគមជានីតិបុគ្គល

សមត្ថកិច្ចចុះបញ្ជីអង្គការ សមាគម គឺជាសមត្ថកិច្ចរបស់ក្រសួងមហាផ្ទៃ²⁸។ ដើម្បីបង្កើតសមាគមបាន ត្រូវមានសមាជិកស្ថាបនិកដែលមានសញ្ញាតិខ្មែរចំនួនពីម្ភៃមួយ(២១)នាក់ឡើងទៅ។ សមាជិកទាំងនេះត្រូវជ្រើសរើសថ្នាក់ដឹកនាំសមាគមយ៉ាងតិចប្រាំពីរ(៧)នាក់សំរាប់រៀបចំបែបបទ និងបំពេញលក្ខខណ្ឌស្នើចុះបញ្ជី។

១- លក្ខខណ្ឌនៃការបង្កើតអង្គការសមាគម

ដើម្បីបង្កើតអង្គការសមាគមមិនមែនរដ្ឋាភិបាលក្នុងស្រុកបាន ត្រូវមានអ្នកផ្ដើមដែលមានសញ្ញាតិខ្មែរយ៉ាងហោចណាស់ ៣នាក់ឡើងទៅ²⁹។ សមាជិកទាំងនោះ ត្រូវធ្វើការជ្រើសរើសប្រធានមួយរូបសម្រាប់រៀបចំបែបបទ និងបំពេញលក្ខខណ្ឌស្នើសុំចុះបញ្ជី។

❖ លក្ខន្តិកៈរបស់សមាគម ឬអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលត្រូវមានចែងក្នុងចំណុចដូចខាងក្រោម³⁰ :

- ឈ្មោះជាអក្សរពេញ អក្សរកាត់ និងសញ្ញាសម្គាល់
- គោលបំណង និងទិសដៅ
- វិធាននៃការជ្រើសរើស ការបញ្ចប់ ការបណ្តេញចេញ ការផ្លាស់ប្តូរ ការដកហូតតំណែងសមាជិក បុគ្គលិក ប្រធាន និងថ្នាក់ដឹកនាំ។
- សិទ្ធិ និងភារកិច្ចរបស់សមាជិក ឬបុគ្គលិក
- រចនាសម្ព័ន្ធ អាណត្តិ ភារកិច្ច ការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃអង្គការដឹកនាំនានា
- អង្គការដឹកនាំនានារួម សន្និបាត ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល គណៈកម្មាធិការនាយក គណៈកម្មាធិការប្រតិបត្តិ ឬអង្គការសមមូល។
- វិធាននៃការប្រជុំសាមញ្ញ និង វិសាមញ្ញនៃអង្គការដឹកនាំនានា
- ប្រភពធនធាន និងទ្រព្យសម្បត្តិ
- វិធាននៃការប្តូរឈ្មោះ ការប្តូរសញ្ញាសម្គាល់ ឬការធ្វើវិសោធកម្មលក្ខន្តិកៈ
- វិធាននៃការរំលាយ និងការចាត់ចែងធនធាន ទ្រព្យសម្បត្តិនៅពេលត្រូវបានរំលាយ។

²⁸ មាត្រា៧ នៃពង្រាងច្បាប់ស្តីពីសមាគម និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលឆ្នាំ២០១០។

²⁹ មាត្រា៩ នៃពង្រាងច្បាប់ស្តីពីសមាគម និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលឆ្នាំ២០១០។

³⁰ មាត្រា១០ នៃពង្រាងច្បាប់ស្តីពីសមាគម និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលឆ្នាំ២០១០។

២- សំណុំលិខិតសុំចុះបញ្ជីសមាគម

ប្រធានសមាគមត្រូវដាក់ពាក្យសុំចុះបញ្ជីនៅក្រសួងមហាផ្ទៃ ដោយភ្ជាប់មកជាមួយនូវសំណុំលិខិតដូចខាងក្រោម³¹ :

- ពាក្យសុំចុះបញ្ជី ដោយប្រធានសមាគម ០២ច្បាប់
- តារាងបញ្ជីឈ្មោះស្ថាបនិកចំនួនចាប់ពី ២១នាក់ឡើងទៅដោយមានបញ្ជាក់អំពីអាយុ ភេទ សញ្ជាតិ អាសយដ្ឋានអចិន្ត្រៃយ៍។ សមាជិកទាំងនោះត្រូវធ្វើការជ្រើសរើសថ្នាក់ដឹកនាំសមាគមយ៉ាងតិចចំនួន ៧នាក់ សម្រាប់រៀបចំបែបបទ និងបំពេញលក្ខខណ្ឌសុំចុះបញ្ជី។
- លិខិតបញ្ជាក់អាសយដ្ឋាននៃទីស្នាក់ការកណ្តាលរបស់សមាគមដោយមានការទទួលស្គាល់ពីមេឃុំ ឬចៅសង្កាត់ ១ច្បាប់។
- លក្ខន្តិកៈចុះហត្ថលេខាដោយប្រធាន និងថ្នាក់ដឹកនាំសមាគមទាំងអស់ ២ច្បាប់
- ប្រវត្តិរូបសង្ខេបរបស់ថ្នាក់ដឹកនាំសមាគម យ៉ាងតិចចំនួន ៧នាក់ ក្នុងម្នាក់ ២ច្បាប់ ដោយមានបិទរូបថតបច្ចុប្បន្នទំហំ ៤x៦។
- បង្កាន់ដៃថ្លៃអាករចុះបញ្ជីសមាគម ១ច្បាប់។

៣- សំណុំលិខិតសុំចុះបញ្ជីអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល³²

- ពាក្យសុំចុះបញ្ជី ដោយប្រធានអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ០២ច្បាប់
- លិខិតបញ្ជាក់អាសយដ្ឋាននៃទីស្នាក់ការកណ្តាលរបស់អង្គការ ដោយមានការទទួលស្គាល់ពីមេឃុំ ឬចៅសង្កាត់ ១ច្បាប់។
- លក្ខន្តិកៈចុះហត្ថលេខាដោយប្រធាន និងថ្នាក់ដឹកនាំអង្គការទាំងអស់ ២ច្បាប់
- ប្រវត្តិរូបសង្ខេបរបស់ថ្នាក់ដឹកនាំអង្គការ យ៉ាងតិចចំនួន ៣នាក់ ក្នុងម្នាក់ ២ច្បាប់ ដោយមានបិទរូបថតបច្ចុប្បន្នទំហំ ៤x៦។

³¹ មាត្រា១៥ នៃព្រាងច្បាប់ស្តីពីសមាគម និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលឆ្នាំ២០១០។

³² មាត្រា១៥ នៃព្រាងច្បាប់ស្តីពីសមាគម និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលឆ្នាំ២០១០។

- លិខិតប្រកាសគណនីធនាគារដែលបានផ្ញើនៅធនាគារណាមួយ ដែលទទួលស្គាល់ ដោយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ១ច្បាប់។

អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលក្នុងស្រុកនឹងក្លាយជានីតិបុគ្គលបម្រើប្រយោជន៍សាធារណៈ ចាប់ពីថ្ងៃដែលក្រសួងមហាផ្ទៃចេញសេចក្តីសម្រេចចុះបញ្ជី³³។

VII- សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និង អនុសាសន៍

១- សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

យោងតាមការបកស្រាយខាងលើយើងអាចធ្វើការសន្និដ្ឋានបានថា សិទ្ធិរបស់នីតិបុគ្គល គឺជាសិទ្ធិមួយដែលផ្តល់នីតិបុគ្គលក្នុងការបង្កើតក្រុមហ៊ុន អង្គការ ឬ សមាគមនានា ដែលត្រូវចុះបញ្ជីនៅក្រសួងដែលពាក់ព័ន្ធដើម្បីក្លាយជានីតិបុគ្គលដែលច្បាប់ទទួលស្គាល់ ។ ពីព្រោះដោយមានការរីកចំរើន និង អភិវឌ្ឍន៍យ៉ាងខ្លាំងក្នុងវិស័យនយោបាយសេដ្ឋកិច្ច និងវប្បធម៌ សង្គមរបស់កម្ពុជា ជាប្រទេសមួយដែលបានប្រែក្លាយបរិបទរបស់ខ្លួនជាប្រទេសដែលប្រកប ដោយបរិយាកាសវិនិយោគ។ ការរីកចំរើនដែលគួរអោយកត់សំគាល់ជាងគេ គឺការរីកលូតលាស់ យ៉ាងឆាប់រហ័សនៃវិស័យវិនិយោគពាណិជ្ជកម្ម ។ ដូចនេះ ដើម្បីអាចបង្កើតជាក្រុមហ៊ុន ឬជាអង្គការ សមាគមមួយស្របច្បាប់នៅកម្ពុជា គ្រឹះស្ថានទាំងអស់ត្រូវចុះបញ្ជីជាមុនសិន ។ ដើម្បីអាចធ្វើការចុះបញ្ជីបាន ក្រុមហ៊ុន និង អង្គការ សមាគមនានាត្រូវជ្រើសរើសយកទំរង់ក្រុមហ៊ុន ឬ អង្គការសមាគម ទៅតាមប្រភេទដែលខ្លួនចង់បង្កើតការជ្រើសរើសទំរង់ក្រុមហ៊ុន ឬ អង្គការសមាគមនេះ ត្រូវធ្វើការចុះបញ្ជីនៅក្រសួងដោយ បំពេញបែបបទដែលតម្រូវ និង ធ្វើការចុះបញ្ជីទៅតាមប្រភេទក្រុមហ៊ុន ឬ អង្គការសមាគម ហើយត្រូវសុំអាជ្ញាប័ណ្ណពីក្រសួងដែលពាក់ព័ន្ធ។

២- អនុសាសន៍

ហេតុដូច្នេះហើយ យើងសូមចូលរួមចំណែកក្នុងការជួយផ្សព្វផ្សាយនូវចំពោះចំនេះដឹងទាំងប៉ុន្មានដែលយើងទទួលបានជូន ទៅមហាជនអោយគាត់បានយល់ដឹងថាៈហេតុចាំបាច់ធ្វើការចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម ឬអង្គការសមាគម? តើការចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម ឬអង្គការសមាគមមានអត្ថប្រយោជន៍អ្វី? ការចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម ឬអង្គការសមាគម គឺពិតជាឧបករណ៍ដ៏មានប្រសិទ្ធិភាពរបស់រដ្ឋ និង មានសារៈសំខាន់ណាស់ ចំពោះអង្គភាពអាជីវកម្ម ឬអង្គការសមាគមទាំងឡាយ ដោយតាមរយៈនៃការ

³³ មាត្រា១៥ វាក្យខណ្ឌ២ នៃព្រាងច្បាប់ស្តីពីសមាគម និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលឆ្នាំ២០១០។

ចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មអង្គភាពអាជីវកម្ម ឬអង្គការសមាគម និងទទួលបាននូវ អត្ថប្រយោជន៍ធ្វើអោយ ដៃគូរបស់ខ្លួនមានភាពទុកចិត្តធ្វើអោយសាធារណៈជន អតិថិជន និង ម្ចាស់បំណុលមានភាពជឿជាក់ ងាយស្រួលក្នុងការស្វែងរកហិរញ្ញវត្ថុពីធនាគារ ស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុ និងពីអ្នកផ្តល់ប្រាក់កម្ចី ឬម្ចាស់ ជំនួយទាំងក្នុងប្រទេសដែលផ្តល់មកឲ្យអង្គការសមាគមនានាជាភស្តុតាងបញ្ជាក់សំរាប់ការសុំលិខិត អនុញ្ញាតផ្សេងៗសំរាប់បំពេញបែបបទ ផ្តល់ជំនួយ ឬ ចូលដេញថ្លៃអាជីវកម្មសំរាប់ចុះកិច្ចសន្យាសហ ប្រតិបត្តិការ អាជីវកម្មសំរាប់ការបើកសាខា ឬការិយាល័យតំណាងរបស់ខ្លួន នៅបណ្តាប្រទេសនានា នៅលើពិភពលោក ចៀសផុតពីហានិភ័យដែលកើតមានឡើង។ ម្យ៉ាងទៀត ការចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម ឬ អង្គការសមាគមនេះ មិនត្រឹមតែផ្តល់នូវអត្ថប្រយោជន៍ដល់ម្ចាស់សហគ្រាស ឬប្រធានអង្គការ សមាគមទាំងនោះទេ ថែមទាំងបានជួយប្រទេសជាតិអោយមានការរីកចម្រើនមួយភាពធំផងដែរ គឺ បានផ្តល់អោយរដ្ឋទទួលបានថវិកាពីការចុះបញ្ជី និង ធ្វើអោយសេដ្ឋកិច្ច មានដំនើរការទៅមុខយ៉ាង រលូននិងរីកចម្រើន ហើយក៏បានជួយរក្សាសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ របស់សង្គមផងដែរ ព្រោះថាការ ចុះបញ្ជីបានរៀបចំកំណត់ប្រភេទ អង្គការ ឬ សមាគម ឬ ក្រុមហ៊ុនសហគ្រាសទៅតាមទ្រង់ទ្រាយ ច្បាស់លាស់ និង ទប់ស្កាត់ការប្រកបរបបអាជីវកម្ម ឬអង្គការសមាគមដោយខុសច្បាប់។ ទាំងនេះ សុទ្ធតែជាប្រយោជន៍ដែលទទួលបានពីការចុះបញ្ជី ហេតុដូច្នេះហើយក្រសួងដែលពាក់ព័ន្ធគួរតែ ខិតខំបំពេញភារកិច្ច និង ចាត់វិធានការរឹតបន្តឹង ចំពោះអង្គការសមាគម ឬ សហគ្រាសណាដែលពុំ ទាន់ចុះបញ្ជីអោយមកចុះបញ្ជីតាមការកំណត់របស់ច្បាប់ អង្គការសមាគម និង ក្រុមហ៊ុនសហគ្រាស ទាំងអស់ត្រូវតែមានការអនុវត្តន៍ និង គោរពច្បាប់ នាំអោយបណ្តាអង្គការសមាគមនានាដែលជាដៃ គូផ្តល់ជំនួយក្រៅប្រទេសគេកាន់តែមានទំនុកចិត្ត និង ហ៊ានធ្វើការវិនិយោគ និងផ្តល់នូវជំនួយ កាន់តែច្រើន ឡើងដែលជាកត្តានាំអោយសេដ្ឋកិច្ចជាតិកាន់តែប្រសើរឡើង ទីផ្សារការងារសំរាប់ ពលរដ្ឋខ្មែរ កាន់តែមានកំណើន និង កំរិតជីវភាពប្រជាពលរដ្ឋកាន់តែខ្ពស់ជាលំដាប់តាម។

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବନ୍ଧ

ឧបសម្ព័ន្ធ ១

**គំរូលក្ខន្តិកៈក្រុមហ៊ុន និងការណែនាំ
(ក្រុមហ៊ុនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត)**

ប្រការ ១ : នាមករណ៍ក្រុមហ៊ុន.....

ប្រការ ២ : កម្មវត្ថុអាជីវកម្ម.....

ISIC code : សូមជ្រើសរើស កូដ ដែលបញ្ជាក់ពីសកម្មភាពចម្បងរបស់ក្រុមហ៊ុន

.....

.....

.....

.....

ប្រសិនបើម្ចាស់ហ៊ុនដាក់ការវិវត្តន៍ណាមួយ ទៅលើសកម្មភាពអាជីវកម្ម សូម

បញ្ជាក់ខាងក្រោម :

.....

.....

.....

ប្រការ ៣ : អាសយដ្ឋានទីស្នាក់ការក្រុមហ៊ុនចុះបញ្ជីនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា :

.....

អាសយដ្ឋានទំនាក់ទំនងរបស់ក្រុមហ៊ុនចុះបញ្ជី បើមានផ្សេង.....

ឈ្មោះភ្នាក់ងារចុះបញ្ជីរបស់ក្រុមហ៊ុន.....

.....

ប្រការ ៤ : ថិរវេលានៃសកម្មភាពក្រុមហ៊ុនគឺ មានរយៈពេល.....

ប្រការ ៥ : ដើមទុន និងភាគហ៊ុនដែលអនុញ្ញាត

ដើមទុនរបស់ក្រុមហ៊ុនគឺ.....រៀល ។

ដើមទុននេះត្រូវបានបែងចែកជា.....ភាគហ៊ុន

ដែលភាគហ៊ុននីមួយៗ មានតម្លៃចារឹករៀល ។

ប្រការ ៦ : ក្នុងករណីប្រភេទភាគហ៊ុនបន្ថែមត្រូវបានអនុញ្ញាតបោះចេញ មានប្រភេទ
ចំនួន និងតម្លៃចារឹក ។ សូមបញ្ជាក់ពី សិទ្ធិ ឯកសិទ្ធិ ការវិវត្តន៍ និងលក្ខខណ្ឌទាំងឡាយ
ដែលភ្ជាប់ទៅនឹងប្រភេទនៃភាគហ៊ុននីមួយៗ ។ ប្រសិនបើមានភាគហ៊ុនតែមួយ ប្រភេទ
ត្រូវបានបោះចេញ សូមបញ្ជាក់ថា “**មិនមាន**”

.....

ប្រការ ៧ : ក្នុងករណីមានការវិវត្តន៍ពិសេសណាមួយទៅលើការផ្ទេរភាគហ៊ុន ដែល
បានបញ្ជាក់ដោយម្ចាស់ហ៊ុន សូមចែង អោយបានច្បាស់ ។ ប្រសិនបើគ្មានការវិវត្តន៍ទេ
សូមបញ្ជាក់ថា “**គ្មាន**”

.....

ប្រការ ៨ : ក្នុងករណីមានការវិវត្តន៍ពិសេសណាមួយទៅលើការប្រកាស និងការបែង
ចែកភាគលាភ ដែលបានបញ្ជាក់ដោយ ម្ចាស់ហ៊ុន សូមចែង អោយបានច្បាស់ ។ ប្រសិន
បើគ្មានការវិវត្តន៍ទេ សូមបញ្ជាក់ថា “**គ្មាន**”

.....

ប្រការ ៩ : អភិបាលក្រុមហ៊ុនត្រូវបានតម្រូវអោយផ្តល់អោយម្ចាស់ហ៊ុននូវទិន្នន័យ
ហិរញ្ញវត្ថុ និងរបាយការណ៍សវនករ និងព័ត៌មានបន្ថែមទៀត ទាក់ទងនឹងស្ថានភាព
ហិរញ្ញវត្ថុរបស់ក្រុមហ៊ុន និងលទ្ធផលប្រតិបត្តិការក្រុមហ៊ុន ។

ប្រការ ១០ : ក្រោយពេលឯកភាពអោយធ្វើការជម្រះបញ្ជី និងរំលាយក្រុមហ៊ុនដោយ
សេចក្តីសម្រេចពិសេសរបស់ម្ចាស់ហ៊ុន ក្រុមហ៊ុនត្រូវធ្វើនូវសេចក្តីថ្លែងហេតុដើម្បីរំលាយ
ក្រុមហ៊ុន ទៅអភិបាលក្រុមហ៊ុន ។

មរណភាព ឬអសមត្ថភាពរបស់ម្ចាស់ហ៊ុនណាម្នាក់មិនបណ្តាលអោយមានការ
រំលាយក្រុមហ៊ុនឡើយ ។ ក្រុមហ៊ុនអាចបន្ត សកម្មភាពរបស់ខ្លួនរវាងកម្មសិទ្ធិករ
ស្របច្បាប់ ឬទាយាទរបស់ម្ចាស់ហ៊ុនដែលទទួលមរណភាព ឬអសមត្ថភាព និងម្ចាស់ហ៊ុន
ដទៃទៀត ។

ប្រការ ១១ : បុគ្គលដែលមានឈ្មោះ និងអាសយដ្ឋានដូចខាងក្រោមត្រូវបានតែងតាំងជាអភិបាលក្រុមហ៊ុន សម្រាប់អាណត្តិកំណត់ ដូចខាងក្រោម :

ឈ្មោះអភិបាល/អាសយដ្ឋាន	អាណត្តិ
.....	
.....	
.....	
.....	

ប្រការ ១២ : យើងទាំងអស់គ្នាដែលមានឈ្មោះ អាជីព សញ្ជាតិ អាសយដ្ឋាន និងអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ ឬលិខិតឆ្លងដែន ដូចមាននៅក្នុងបញ្ជីខាងក្រោម បានសម្រេចចិត្តបង្កើតក្រុមហ៊ុន ដូចមានចែងក្នុងលក្ខន្តិកៈនេះ ហើយយើងទាំងអស់គ្នាយល់ ព្រមទទួលយកចំនួនភាគហ៊ុននៅក្នុងដើមទុនរបស់ក្រុមហ៊ុនដូចបានបញ្ជាក់ :

ឈ្មោះរបស់ម្ចាស់ហ៊ុន/អាជីព/សញ្ជាតិ/អាសយដ្ឋាន/អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ ឬ លិខិតឆ្លងដែន និងកាលបរិច្ឆេទ	ចំណែក
.....	
.....	
.....	

តាមរយៈការចុះហត្ថលេខាលើលក្ខន្តិកៈ ម្ចាស់ហ៊ុន និងអភិបាលទាំងអស់ ទទួលស្គាល់កាតព្វកិច្ច ដើម្បីអនុវត្តតាម វិធានគ្រប់គ្រង ក្រុមហ៊ុន ដែលមានចែងក្នុងច្បាប់ស្តីពីសហគ្រាស ពាណិជ្ជកម្ម ។ ក្រុមហ៊ុនឯកជនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិតអាចកែប្រែលក្ខន្តិកៈរបស់ខ្លួនផ្អែកតាមសេចក្តីសម្រេចពិសេសរបស់ម្ចាស់ហ៊ុន ។ ក្រោយពេលបង្កើតក្រុមហ៊ុនការបោះពុម្ពផ្សាយ នូវការចុះបញ្ជី ក្រុមហ៊ុនត្រូវធ្វើឡើងក្នុងរាជកិច្ច និងព្រឹត្តិបត្រពាណិជ្ជកម្មរបស់ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ។

ហត្ថលេខាម្ចាស់ហ៊ុន	កាលបរិច្ឆេទ
.....	
.....	
.....	

សេចក្តីណែនាំ

គំរូលក្ខន្តិកៈនេះនឹងត្រូវយកមកប្រើសម្រាប់ក្រុមហ៊ុនឯកជនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត ។ ចំណុចបន្ថែមនានាអាចត្រូវបានបញ្ចូលក្នុងលក្ខន្តិកៈក្រុមហ៊ុន អាស្រ័យលើចំណង់ចំណូល ចិត្តរបស់ម្ចាស់ហ៊ុន ។ គំរូនេះផ្តល់អោយនូវខ្លឹមសារមួយចំនួនតូចដែលត្រូវបានតម្រូវសម្រាប់ក្រុមហ៊ុនឯកជនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត :

- (ក) ក្រុមហ៊ុនអាចមានម្ចាស់ហ៊ុនពី ២ ទៅ ៣០ នាក់ ។ ប៉ុន្តែ បុគ្គលម្នាក់អាចបង្កើតក្រុមហ៊ុនមួយបាន ហៅថា សហគ្រាសឯកបុគ្គលទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត ។ លក្ខខណ្ឌតម្រូវសម្រាប់សហគ្រាសឯកបុគ្គលទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត គឺមានលក្ខណៈដូចគ្នាជាមួយក្រុមហ៊ុនឯកជនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិតដែរ លើកលែងតែទំនាក់ទំនងរវាងម្ចាស់ហ៊ុន ចេញ ។
- (ខ) ក្រុមហ៊ុនមិនអាចបោះចេញភាគហ៊ុន ឬមូលបត្រអោយទៅសាធារណៈជនទូទៅឡើយ ប៉ុន្តែអាចផ្តល់ភាគហ៊ុន ឬមូលបត្រទាំងនោះអោយទៅម្ចាស់ហ៊ុន សមាជិកក្រុមគ្រួសារ និងអ្នកគ្រប់គ្រង ។
- (គ) ក្រុមហ៊ុនអាចមានការរឹតត្បិតមួយ ឬច្រើនលើការផ្ទេរប្រភេទភាគហ៊ុននីមួយៗរបស់ខ្លួន ។

ប្រការ ១ : នាមករណ៍របស់ក្រុមហ៊ុនឯកជនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិតត្រូវបញ្ចូលពាក្យ “ក្រុមហ៊ុនឯកជនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត ។ នាមករណ៍របស់ក្រុមហ៊ុនមហាជនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិតត្រូវដាក់នូវពាក្យថា “ក្រុមហ៊ុនមហាជនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត” ។ នាមករណ៍ក្រុមហ៊ុនត្រូវសរសេរ ជាភាសាខ្មែរ ហើយការបកប្រែនាមករណ៍ពីភាសាមួយទៅ ភាសាមួយទៀត ត្រូវហាមឃាត់ ។

ប្រការ ២ : សូមមើលតារាងក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ និងជ្រើសរើសអ្វីដែលសមហេតុផលបំផុត ។ ជ្រើសរើសក្នុង ដែលបញ្ជាក់ពី សកម្មភាពចម្បងរបស់ក្រុមហ៊ុន ។

ប្រការ ៣ : ផ្តល់អាសយដ្ឋានស្នាក់ការក្រុមហ៊ុនពិតប្រាកដនិងអាសយដ្ឋានទំនាក់ទំនង ។ លិខិតជូនដំណឹងអំពីការផ្លាស់ប្តូរ ទីតាំងរបស់ទីស្នាក់ការចុះបញ្ជី ត្រូវធ្វើទៅមន្ត្រីទទួល

បន្ត គ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុននៃក្រសួងពាណិជ្ជកម្មក្នុងរយៈពេល ១៥ (ដប់ប្រាំ) ថ្ងៃ នៃថ្ងៃ ធ្វើការបន្ទាប់ពីមានការផ្លាស់ប្តូរនោះ ។ ភ្នាក់ងារចុះបញ្ជីសំដៅលើរូបវន្តបុគ្គលដែលមាន សមត្ថភាពផ្លូវច្បាប់ ជាបុគ្គល ដែលមានសិទ្ធិអំណាចទទួលលិខិតស្នាម និងឯកសារផ្លូវការ រួមមានដូចជាដីកាកោះ និងដីកាកោះសាក្សី ពីតុលាការ តាងនាម អោយក្រុមហ៊ុន ។ ភ្នាក់ងារចុះបញ្ជីរបស់ក្រុមហ៊ុន ត្រូវតែជាបុគ្គលដែលមាន សមត្ថភាពតាមផ្លូវច្បាប់ ដែលអនុញ្ញាត អោយទទួលនូវ លិខិតស្នាម ឬឯកសារផ្លូវការ រួមមាន ដីកា និងការកោះ អញ្ជើញរបស់តុលាការក្នុងនាមក្រុមហ៊ុន ។

ប្រការ ៤ : រយៈពេលនៃក្រុមហ៊ុនអាចកំណត់ដោយអ្នកស្ថាបនិក ។ រយៈពេលនៃ ក្រុមហ៊ុនអាចមិនមានពេលកំណត់ ។

ប្រការ ៥ : លក្ខន្តិកៈក្រុមហ៊ុនត្រូវ ចែងពីចំនួនភាគហ៊ុនដែលត្រូវបានអនុញ្ញាត អោយ បោះចេញដោយក្រុមហ៊ុន និងតម្លៃ ថវិកា នៃភាគហ៊ុននីមួយៗ ។

ប្រការ ៦ : ក្នុងករណីក្រុមហ៊ុនបោះចេញភាគហ៊ុនលើសពីមួយប្រភេទ នោះត្រូវបញ្ជាក់ ពីសិទ្ធិឯកសិទ្ធិការរឹតត្បិតនិងលក្ខខណ្ឌទាំងឡាយ ដែលភ្ជាប់ទៅ នឹងប្រភេទភាគហ៊ុន នីមួយៗ ។

ប្រការ ៧ : ច្បាប់ស្តីពីសហគ្រាសពាណិជ្ជកម្មអនុញ្ញាត អោយធ្វើអនុប្បទានទៅសមាជិក ភាគហ៊ុន សមាជិកគ្រួសារ និងអ្នក គ្រប់គ្រងបានដោយសេរី ។ ក្នុងករណីធ្វើអនុប្បទានទៅ អោយតតិយជនត្រូវ មានការយល់ព្រមពីសមាជិកភាគហ៊ុន ដទៃទៀត តាមសម្លេង ភាគច្រើន ។ ច្បាប់ស្តីពីសហគ្រាសពាណិជ្ជកម្មចែងថា ការរឹតត្បិតបន្ថែមទៀតលើការធ្វើ អនុប្បទាន ត្រូវចែង ក្នុងលក្ខន្តិកៈ ។

ប្រការ ៨ : អភិបាលអាចប្រកាសចេញនូវ ភាគលាភសល់ ឬ ប្រាក់ចំណេញសុទ្ធរបស់ ក្រុមហ៊ុន ដើម្បីចែកជូនម្ចាស់ហ៊ុន ។ ការរឹតត្បិតអាចចែងនៅក្នុងលក្ខន្តិកៈក្រុមហ៊ុន ។ មាត្រា ១៥៧ - ១៥៩ នៃច្បាប់ស្តីពីសហគ្រាសពាណិជ្ជកម្មមានចែងពីវិធាននិងការរឹតត្បិត លើការបែងចែកភាគលាភ ។

ប្រការ ៩ : ផ្អែកតាមមាត្រា ២២៤-២៣៤ នៃច្បាប់ស្តីពីសហគ្រាសពាណិជ្ជកម្ម អភិបាលក្រុមហ៊ុនត្រូវមានកាតព្វកិច្ចផ្តល់ អោយម្ចាស់ហ៊ុននូវរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ របាយការណ៍សវនករ និងព័ត៌មានបន្ថែមទៀតណាមួយទាក់ទងនឹងស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុ ក្រុមហ៊ុននិងលទ្ធផលនៃប្រតិបត្តិការរបស់ខ្លួនដែលតម្រូវដោយលក្ខន្តិកៈបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុង ឬកិច្ចព្រមព្រៀងជាឯកច័ន្ទរបស់ ម្ចាស់ហ៊ុនណាមួយ ។

ប្រការ ១០ : មាត្រា ២៥១-២៥៨ នៃច្បាប់ស្តីពីសហគ្រាសពាណិជ្ជកម្ម បញ្ជាក់អំពី លក្ខខណ្ឌតម្រូវអោយម្ចាស់ភាគហ៊ុននិងអភិបាលដាក់ស្នើនិងអនុម័តការរំលាយក្រុមហ៊ុន ព្រមទាំងលក្ខខណ្ឌតម្រូវសម្រាប់រៀបចំសេចក្តីផ្តេងហេតុ និងលិខិតជូនដំណឹង អំពីការ រំលាយក្រុមហ៊ុន ។ មាត្រាទាំងនេះក៏រួមមានបញ្ញត្តិស្តីពីការជម្រះបញ្ជី និងលក្ខខណ្ឌ តម្រូវអោយ ក្រុមហ៊ុនដាក់នូវសេចក្តី-សម្រេចរំលាយក្រុមហ៊ុន ផងដែរ ។ បញ្ញត្តិស្តីពីការ រំលាយ និងការជម្រះបញ្ជីមិនត្រូវអនុវត្តចំពោះក្រុមហ៊ុនដែលបានដាក់ពាក្យសុំ ក្ស័យធន ទៅតុលាការឡើយ ។

ប្រការ ១១: មាត្រា ១២១ នៃច្បាប់ស្តីពីសហគ្រាសពាណិជ្ជកម្មមានចែងថាអាណត្តិអភិបាល ម្នាក់ៗត្រូវមានអាណត្តិ០២(ពីរ) ឆ្នាំហើយបានបញ្ជាក់ថាលក្ខន្តិកៈអាចចែងផ្សេងពីនេះ ។ មាត្រា ១១៦ ចែងថា អភិបាលដំបូងត្រូវកាន់តំណែង ចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការបង្កើត ក្រុមហ៊ុនរហូតដល់មានមហាសន្និបាតម្ចាស់ហ៊ុនលើកដំបូង ។ មាត្រា ១២៤ ចែងថាអភិបាល អាចត្រូវដកហូតចេញពីមុខតំណែងបាន ដោយសម្លេងភាគច្រើនដាច់ខាតនៃម្ចាស់ហ៊ុន ដែលមានសិទ្ធិបោះឆ្នោត ទោះជាមាន ឬគ្មានមូលហេតុក៏ដោយ ។ មាត្រា ១១៦ - ១៤២ នៃច្បាប់ស្តីពីសហគ្រាសពាណិជ្ជកម្មមានចែងពីតួនាទី ការទទួលខុសត្រូវ និងការជ្រើស រើសអភិបាល ។ សិទ្ធិអំណាចរបស់អភិបាលមានចែងក្នុងមាត្រា ១១៩ នៃច្បាប់ស្តីពី សហគ្រាស ពាណិជ្ជកម្ម លក្ខន្តិកៈក្រុមហ៊ុនចែងពីសិទ្ធិរបស់អភិបាលដែលមានជាអាទិ៍ :

១. តែងតាំង និងដកហូតអ្នកគ្រប់គ្រងទាំងអស់ និងកំណត់នូវសិទ្ធិច្បាស់លាស់សម្រាប់ អ្នកគ្រប់គ្រងទាំងនោះ ។
២. កំណត់ប្រាក់បៀវត្ស និងប្រាក់បំណាច់ផ្សេងៗដល់អ្នកគ្រប់គ្រងទាំងនោះ ។

៣. កម្រិតប្រាក់បៀវត្ស ឬប្រាក់បំណាច់ផ្សេងៗ សម្រាប់អភិបាលទាំងឡាយ ហើយដាក់ជូនទៅម្ចាស់ហ៊ុនដើម្បីសុំ សេចក្តីសម្រេច ។
៤. ចេញប័ណ្ណកំណត់សន្យា សញ្ញាប័ណ្ណ និងលិខិតស្នាមដែលបញ្ជាក់ថាមានបំណុល និងតឹកតាងផ្សេងៗនៃបំណុលរបស់ ក្រុមហ៊ុន និងកំណត់នូវលក្ខណៈដាច់ខាត និងលក្ខណៈផ្សេងៗរបស់លិខិតស្នាមទាំងឡាយនោះ ។
៥. ស្នើសុំម្ចាស់ហ៊ុន ដើម្បីធ្វើការកែប្រែលក្ខន្តិកៈ ឬលុបចោលលក្ខន្តិកៈរបស់ក្រុមហ៊ុន ។
៦. ស្នើសុំម្ចាស់ហ៊ុននូវកិច្ចសន្យារំលាយចូលគ្នា ឬរួមបញ្ចូលគ្នារវាងក្រុមហ៊ុន និងបុគ្គលផ្សេងណាមួយ ។
៧. ស្នើសុំម្ចាស់ហ៊ុន ដើម្បីលក់ទ្រព្យសកម្មរបស់ក្រុមហ៊ុនទាំងអស់ ឬមួយភាគ ។
៨. ស្នើសុំម្ចាស់ហ៊ុនដើម្បីរំលាយ ឬជម្រះបញ្ជីក្រុមហ៊ុន ។
៩. ប្រកាសភាគលាភទៅតាមគោលការណ៍គណនេយ្យ និងតាមលក្ខខណ្ឌនៃការដាក់ភាគហ៊ុនប្រភេទនីមួយៗដែលមានសិទ្ធិ ទទួលភាគលាភ ។
១០. ចេញប័ណ្ណភាគហ៊ុនរបស់ក្រុមហ៊ុនទៅតាមវិសាលភាព ដែលបានចែងនៅក្នុងលក្ខន្តិកៈរបស់ក្រុមហ៊ុន ។
១១. ខ្ចីប្រាក់ ។
១២. បោះចេញសាជាថ្មី ឬលក់មូលបត្ររបស់ក្រុមហ៊ុន ។
១៣. ចុះកិច្ចសន្យាធានា ក្នុងនាមក្រុមហ៊ុន ។
១៤. ធ្វើអ្វីប៉ុន្តែ ចុះកិច្ចសន្យាបញ្ចាំ បើមិនដូច្នោះទេបង្កើតផលប្រយោជន៍ ពីមូលបត្រចំពោះទ្រព្យសម្បត្តិទាំងអស់ ឬ ទ្រព្យសម្បត្តិណាមួយរបស់ក្រុមហ៊ុនដើម្បី ធ្វើការធានាកាតព្វកិច្ចណាមួយរបស់ក្រុមហ៊ុន ។
១៥. រៀបចំការបិទបញ្ជីគណនេយ្យនៃកាលបរិច្ឆេទនីមួយៗជូនម្ចាស់ហ៊ុន និងស្នើចាត់ចែងលទ្ធផលប្រចាំឆ្នាំដាក់ជូន មហាសន្និបាតនៃម្ចាស់ហ៊ុន ។

ប្រការ ១២: បញ្ជាក់ឈ្មោះរបស់ម្ចាស់ហ៊ុន អាជីពសញ្ជាតិ អាសយដ្ឋានលេខលិខិតឆ្លងដែន ឬអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ ។ ផ្តល់អោយ ចំនួនភាគហ៊ុនកំណត់សម្រាប់ម្ចាស់ហ៊ុននីមួយៗ ។

តាមរយៈការចុះហត្ថលេខាលើលក្ខន្តិកៈ ម្ចាស់ហ៊ុន និងអភិបាលទាំងអស់យល់ព្រមទទួលស្គាល់កាតព្វកិច្ច ដើម្បីអនុវត្តតាមវិធានគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុនដែលមានចែងក្នុងច្បាប់ស្តីពី សហគ្រាស ពាណិជ្ជកម្ម ។ ម្ចាស់ហ៊ុនទាំងអស់ត្រូវចុះហត្ថលេខាលើលក្ខន្តិកៈ ។ ការកែប្រែលក្ខន្តិកៈក្រុមហ៊ុន តម្រូវអោយមាននូវសេចក្តីសម្រេចពីសេស របស់ម្ចាស់ហ៊ុនដែលអ្នកកាន់កាប់ប្រភេទ ឬសេរីភាគ ហ៊ុននីមួយៗត្រូវបោះឆ្នោតផ្សេងពីគ្នាតាមប្រភេទ ឬសេរីភាគហ៊ុន ។ ដោយចុះហត្ថលេខាលើលក្ខន្តិកៈក្រុមហ៊ុន ម្ចាស់ហ៊ុន និងអភិបាលយល់ព្រមគោរពតាមមាត្រា ២៣៥-២៤០ នៃច្បាប់ស្តីពីសហគ្រាសពាណិជ្ជកម្មដែលមានចែងអំពីនីតិវិធី និងលក្ខណៈ នៃការកែប្រែនោះ ។

លក្ខខណ្ឌត្រូវបន្ថែមដែលចែងដោយច្បាប់ស្តីពីសហគ្រាសពាណិជ្ជកម្ម

១. ក្រុមហ៊ុននីមួយៗ មានកាតព្វកិច្ចតម្កល់ប្រតិវេទន៍ប្រចាំឆ្នាំ ដែលទាក់ទងទៅនឹងស្ថានភាពរបស់ក្រុមហ៊ុននៅ ក្រសួង ពាណិជ្ជកម្ម ។
២. ការជ្រើសរើសសវនករ-ម្ចាស់ហ៊ុនត្រូវតែងតាំងសវនករមួយរូបដោយសេចក្តីសម្រេចសាមញ្ញនៅក្នុង មហាសន្និបាតម្ចាស់ហ៊ុន ប្រចាំឆ្នាំលើកដំបូង និងនៅមហាសន្និបាតប្រចាំឆ្នាំនីមួយៗ ។ សវនករត្រូវកាន់តំណែងរហូតដល់ការបិទមហាសន្និបាតនៃឆ្នាំបន្ទាប់ ។ ប្រសិនបើសវនករថ្មីមិនបានតែងតាំងនៅក្នុងមហាសន្និបាតម្ចាស់ហ៊ុនទេសវនករដែលកំពុងកាន់តំណែងត្រូវបន្តរហូតដល់សវនករថ្មី ត្រូវបានតែងតាំង ។
៣. តាមរយៈការតម្កល់លក្ខន្តិកៈ ក្រុមហ៊ុនត្រូវមានកាតព្វកិច្ចអនុវត្តតាមវិធានទាំងឡាយដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ១២៨-១៣២ និងមាត្រា ២០៥ - ២២៣ នៃច្បាប់ស្តីពីសហគ្រាស ពាណិជ្ជកម្ម ដែលពាក់ព័ន្ធដល់កិច្ចប្រជុំរបស់អភិបាល និងម្ចាស់ហ៊ុន ។
៤. តាមរយៈការតម្កល់លក្ខន្តិកៈ ក្រុមហ៊ុនត្រូវមានកាតព្វកិច្ចរៀបចំ និងរក្សាទុកទិន្នន័យក្រុមហ៊ុនហើយត្រូវផ្តល់ទិន្នន័យ ទាំងនោះអោយទៅម្ចាស់ហ៊ុននិងឥណទាន

យកដោយមិនគិតកម្រៃ ដោយយោងតាមមាត្រា ១០៩-១១០ នៃច្បាប់ស្តីពី សហគ្រាសពាណិជ្ជកម្ម ។

៥. ក្រុមហ៊ុនមួយអាចរៀបចំបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងផ្ទាល់ ដើម្បីសម្រួលដល់កិច្ចការអាជីវកម្ម របស់ក្រុមហ៊ុន ។ ប៉ុន្តែ មិនចាំបាច់ តម្កល់បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងមួយនៅក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ដែលធ្វើឡើង ក្នុងគោលបំណងដើម្បីបញ្ជាក់អំពីសិទ្ធិពិសេសណាមួយទៅលើ ក្រុមហ៊ុន និងអភិបាលក្រុមហ៊ុន ។
៦. ក្រុមហ៊ុនមិនត្រូវប្រកប កិច្ចការអាជីវកម្មណាមួយ ឬ អនុវត្តសិទ្ធិណាមួយ ដែល លក្ខន្តិកៈ របស់ខ្លួនបានហាមឃាត់ឡើយ ។
៧. ផ្អែកទៅតាមលក្ខន្តិកៈ បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងរបស់ក្រុមហ៊ុន និងរាល់សិទ្ធិដែលអាច ទិញ មុនគេរបស់ម្ចាស់ហ៊ុន ភាគហ៊ុន និង មូលបត្រ អាចអនុញ្ញាតអោយបោះចេញទៅ តាមពេលវេលា និងចំពោះបុគ្គលទាំងឡាយដែលអភិបាលក្រុមហ៊ុនកំណត់អោយ ។ អភិបាលត្រូវកំណត់តម្លៃរបស់ប័ណ្ណភាគហ៊ុន និងតម្លៃមូលបត្រដែលត្រូវលក់ចេញ ។ តម្លៃភាគហ៊ុនមិនត្រូវបោះចេញទេ រហូតដល់ ការបង់ថ្លៃសម្រាប់ភាគហ៊ុន ត្រូវបាន បំពេញ ចប់សព្វ គ្រប់ជា សាច់ប្រាក់ ជាវត្ថុ ឬ ជាសេវាពីមុនទៅក្នុងក្រុមហ៊ុន ។ អភិបាល ទាំងឡាយកំណត់តម្លៃនៃការដាក់ភាគទុនជាវត្ថុ ឬជាសេវាកម្មពីមុននោះ ហើយសេចក្តីសម្រេច របស់ អភិបាលទាំងនេះចាត់ទុក ជាបានការប្រសិនបើគ្មានការ ក្លែងបន្លំពាក់ព័ន្ធក្នុងរឿងនេះទេ ។
៨. មាត្រា ១៦៤ - មាត្រា ១៩៨ នៃច្បាប់ស្តីពីសហគ្រាសពាណិជ្ជកម្ម គ្រប់គ្រងការ ចេញមូលបត្រ ការចុះបញ្ជី និងការផ្ទេរ មូលបត្រ ។
៩. តាមមាត្រា ២៨៩ នៃច្បាប់ស្តីពីសហគ្រាសពាណិជ្ជកម្ម លក្ខន្តិកៈ ឬបទបញ្ជា ផ្ទៃក្នុងអាចចែងថា ជម្លោះណាមួយ ដែលកើតមានរវាងអភិបាល និងម្ចាស់ហ៊ុនត្រូវ ដោះស្រាយដោយ មជ្ឈត្តករ ។

ឧបសម្ព័ន្ធ ២
ប្រកាសស្តីពីលក្ខខណ្ឌតម្រូវជាអប្បបរមា
នៃលក្ខន្តិកៈក្រុមហ៊ុន

ឧបសម្ព័ន្ធ ៣

តម្រូវប្រតិវេទន៍ប្រចាំឆ្នាំ

ឈ្មោះក្រុមហ៊ុន:.....
Name of Enterprise.....

ប្រតិវេទន៍អំពីស្ថានភាពសហគ្រាសពាណិជ្ជកម្ម ប្រចាំឆ្នាំ.....
Annual Declaration of Commercial Enterprise.....

I . ឈ្មោះ Name

គ្មានកែប្រែ ☐ មានកែប្រែ ☐ : (ករណីមានការកែប្រែត្រូវបំពេញទាំងចំណុច ក និង ខ)
No-Change ☐ Change ☐ (Fill in A and B items if there is any change)

ក-ចុះបញ្ជីដំបូង : A. Initial registration	ខ-ការកែប្រែ : B. Amend
-ជាភាសាខ្មែរ: (Khmer)	-ជាភាសាខ្មែរ: (Khmer)
-ហៅកាត់(ជាភាសាខ្មែរ) Abbreviation (Khmer)	-ហៅកាត់(ជាភាសាខ្មែរ) Abbreviation (Khmer)
-ជាភាសាបរទេស Foreign language	-ជាភាសាបរទេស Foreign language
-ហៅកាត់(ជាភាសាបរទេស) Abbreviation (Foreign language)	-ហៅកាត់(ជាភាសាបរទេស) Abbreviation (Foreign language)

II. អាសយដ្ឋានស្នាក់ការចុះបញ្ជី : គ្មានកែប្រែ : ☐ មានកែប្រែ³ : ☐
Address of Registered Office: No-Change ☐ Change ☐

ក-ចុះបញ្ជីដំបូង : A. Initial registration :	ខ-ការផ្លាស់ប្តូរអាសយដ្ឋាន : B. Change of address
លេខ:ផ្លូវ:..... A. Initial registration :No.....Street.....	លើកទី១ : លេខ:..... ផ្លូវ: A. Initial registration :No.....Street.....
ឃុំ-សង្កាត់..... Khum/Sangkat.....	ឃុំ-សង្កាត់..... Khum/Sangkat
ស្រុក-ខ័ណ្ឌ: Srok/Khan.....	ស្រុក-ខ័ណ្ឌ:..... Srok/Khan.....
ខេត្ត-ក្រុង:..... Province / Municipality.....	ខេត្ត-ក្រុង:..... Province / Municipality.....
ទូរស័ព្ទ ហ្វាក্স Tel :..... Fax:	ទូរស័ព្ទ.....ហ្វាកស័ព្ទ..... Tel Fax:

III. សមាសភាពច្បាប់ហ៊ុន និង ការកែប្រែ: គ្មានកែប្រែ : ☐ មានកែប្រែ : ☐
Composition and Recomposition of: No-Change ☐ Change ☐

ក. បើចុះបញ្ជីដំបូង :..... A. Registered capital.....		ខ. បើបន្ថែមចុះបញ្ជីកែប្រែ :..... B. Post-Amendment capital:.....	
ចំនួនហ៊ុនសរុប: Total.....		ចំនួនហ៊ុនសរុប: Total.....	
តម្លៃក្នុង ១ ហ៊ុន : shares Par value:		តម្លៃក្នុង ១ហ៊ុន : shares Par value	
គ-សមាសភាព ដំបូង C . Initial Composition		ឃ-ការកែប្រែលើកទី ១ D . First Amendment	
នាម និង គោត្តនាម Name & Surname	ចំនួនហ៊ុន Number of Shares	នាម និង គោត្តនាម Name & Surname	ចំនួនហ៊ុន Number of Shares
1			
2			

ច. អាសយដ្ឋានបច្ចុប្បន្ន:

F. Current address of shareholders

០១-លោក.លោកស្រីសញ្ជាតិផ្ទះផ្លូវ
Mr./Mrs.....Nationality.....No.....Street.....

សង្កាត់ខណ្ឌ.....ខេត្ត.ក្រុង.....
Sangkat.....Khan.....Province / Municipality.....

អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ ឬ លិខិតឆ្លងដែន លេខ.....ចុះថ្ងៃទី.....
Identity Card / Passport No.....Issued.....

០២-លោក.លោកស្រីសញ្ជាតិផ្ទះ ផ្លូវ
Mr./Mrs.....Nationality.....No.....Street.....

សង្កាត់.....ខណ្ឌ.....ខេត្ត. ក្រុង.....
Sangkat.....Khan.....Province / Municipality.....

អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ ឬ លិខិតឆ្លងដែន លេខ.....ចុះថ្ងៃទី.....
Identity Card / Passport No.....Issued.....

IV. សមាសភាពក្រុមប្រឹក្សាភិបាល និង ការប្រែប្រួល :
Composition and Recomposition of Directors:

គ្មានកែប្រែ: ☐ មានកែប្រែ : ☐
No-Change ☐ **Change** ☐

ក-សមាសភាព ត្រឹមត្រូវ A . Initial Composition				ខ-ប្តូរសមាសភាពលើកទី ១ B. First Amendment			
នាមនិងគោត្តនាម Name and Surname	តួនាទី Title	ម្ចាស់ ហ៊ុន (១)	តតិយ ជន (២)	នាមនិងគោត្តនាម Name and Surname	តួនាទី Title	ម្ចាស់ ហ៊ុន (១)	តតិយ ជន (២)

កំណត់ចំណាំ : - (១) = Shareholder - (២) = Third person
Notice

V. កម្មវត្ថុ

Objectives of Business ISIC

VI. លេខកូដបញ្ជី សញ្ជាតិ ទ្រង់ទ្រាយក្រុមហ៊ុន និង សាខា :
Registered Code. Nationality, and Form of Enterprises

គ្មានកែប្រែ: ☐ មានកែប្រែ : ☐
No-Change ☐ **Change** ☐

ក-លេខកូដបញ្ជី សញ្ជាតិ ទ្រង់ទ្រាយ :	
១- ត្រាដំបូង : Initial Term : Co.....ថ្ងៃ.....ខែ.....ឆ្នាំ..... Co.....Dated.....month.....year..... Inv.....ថ្ងៃ.....ខែ.....ឆ្នាំ..... Inv.....Dated.....month.....year..... ទ្រង់ទ្រាយក្រុមហ៊ុន : Form of Enterprise.....	២- ក្រោយកែប្រែ : Post-Amendment Co.....ថ្ងៃ.....ខែ.....ឆ្នាំ..... Co.....Dated.....month.....year..... Inv.....ថ្ងៃ.....ខែ.....ឆ្នាំ..... Inv.....Dated.....month.....year..... ទ្រង់ទ្រាយក្រុមហ៊ុន : Form of Enterprise.....
ខ- សាខា : B. Branch:	
១- ត្រាដំបូង (មានចំនួនប៉ុន្មាន ?) :..... Initial Term (Number of branches) :.....	២- ក្រោយកែ (មានចំនួនប៉ុន្មាន ?) :..... Post-Amendment (Number of branches) :.....

VII. គោលការណ៍របស់ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម
License from the Ministry of Commerce

ក. ត្រាដំបូង : Initial Term លេខ:.....ថ្ងៃ.....ខែ.....ឆ្នាំ..... No:.....Dated.....Month.....Year.....	ខ. ក្រោយកែ : Post-Amendment លេខ:.....ថ្ងៃ.....ខែ.....ឆ្នាំ..... No:.....Dated.....Month.....Year.....
--	--

VIII. ការអនុញ្ញាតពី CDC :
License from CDC

ក. កាលបរិច្ឆេទ : Initial Term	ខ. ក្រោយកែតម្រូវ : Post-Amendment
លេខ:.....ថ្ងៃ.....ខែ.....ឆ្នាំ..... No:.....Dated.....Month.....Year.....	លេខ:.....ថ្ងៃ.....ខែ.....ឆ្នាំ..... No:.....Dated.....Month.....Year.....

IX. ការអនុញ្ញាតផ្សេងៗ :
Other Licences

ខ្ញុំបាទ-នាងខ្ញុំសូមបញ្ជាក់ថាព័ត៌មានខាងលើនេះពិតជាត្រឹមត្រូវ ។
I declare that this declaration is true to the best of
my knowledge and belief, and I’m liable for
any fraudulent misrepresentation of
the above information.

ភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី.....ខែ.....ឆ្នាំ.....
Phnom Penh, Dated.....Month.....year.....

ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាភិបាល
Chairman of the Board

ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម
Ministry of Commerce

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ
KINGDOM OF CAMBODIA
Nation Religion King
→→→→→

ច្បាប់ស្តីពី វិធានពាណិជ្ជកម្មនិងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម
Law on the Commercial Rules and Registration
មាត្រា : ១២. ១៣ .១៧. ១៨. ៤២ .៤៤
Article : 12, 13, 17, 18, 42, 44
ការចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម
COMPANY REGISTRATION

បង្គាន់ដៃទទួលតំកល់ទុក RECEIPT FOR FILING
នាយកដ្ឋាននីតិកម្ម Legal Affairs Department
ការិយាល័យចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម Commercial Registration Office
បានទទួលតំកល់ទុកនូវសំណុំលិខិត ស្តីពីការចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម
Have received the documents for commercial registration

នាមរបស់ក្រុមហ៊ុន (Name of Company)

ទ្រង់ទ្រាយ (Form of Company)

ទីស្នាក់ការក្រុមហ៊ុន (Registered Office)

ឈ្មោះរបស់ស្ថាបនិក ☐
Name of Promoter

អភិបាល ☐
Director

អាណត្តិភាហក ☐
Proxy

ប្រភេទនិងចំនួនឯកសារតំកល់
Documentation

១-ពាក្យសុំចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម Registration Application Form	☐	៥- ថតចម្លងអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ ឬលិខិតឆ្លងដែន Copy of Identity Card or Passport	☐
២-លក្ខន្តិកៈ និង បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុង Memorandum and Articles of Association	☐	៦- រូបថត Photos 4 x 6 cm	☐
៣-ពាក្យសុំចុះផ្សាយក្នុងព្រឹត្តិបត្រ Application Form for Publication in the Bulletin	☐	៧- លិខិតបញ្ជាក់ការតំកល់ដើមទុនចុះបញ្ជីនៅធនាគារ Bank Certificate of registered capital depositing	☐
៤- សេចក្តីប្រកាសពុំមែនជាមន្ត្រីរាជការ និង ពុំមានជាប់ទោសព័រ Declaration of non-civil servants and non-guilty	☐		

សាមីជនអ្នកស្នើសុំ ត្រូវបំពេញសំណុំលិខិត ដែលមិនទាន់គ្រប់គ្រាន់ ក្នុងរយៈពេល ១៥ ថ្ងៃយ៉ាងយឺត ចាប់ពីថ្ងៃចេញបង្គាន់ដៃនេះ ។

The applicant must submit all the above document within 15 days after the date of issuance of this receipt.

សាមីជនអ្នកស្នើសុំតំកល់ទុក សូមធានាអះអាងថា រាល់ឯកសារដែលបាន

យកមកតំកល់ទុក ពិតជាត្រឹមត្រូវ មិនមានក្លែងបន្លំលើប្រការណាមួយឡើយ

និងបានទទួលវិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់ថា តំកល់ទុកនៅក្រុមហ៊ុន ។

The applicant conforming that all documents to be filed are correct complete and no false representation, and having received one copy of submitted documents for filing at the company.

ធ្វើនៅភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ២០០

បានទទួលបង្គាន់ដៃ Having received the Receipt

ធ្វើនៅភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ២០០

ប្រធានការិយាល័យចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម
Chief of Company Registration Office

ច្បាប់ស្តីពីវិធានការណ៍ក្រុម និងបញ្ជីការណ៍ក្រុម

Law of the Commercial Rules and Registration

មាត្រា : ១២. ១៣. ១៧ .១៨ .៤២ .៤៤

Article : 12 ,13, 17, 18, 42 ,44

ការចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីការណ៍ក្រុម

COMPANY REGISTRATION

គំរូ ក.១

From A.1

ពាក្យសុំចុះបញ្ជីការណ៍ក្រុម

Application for Company Registration

តំកល់ទុកនៅថ្ងៃទីខែ.....ឆ្នាំ..... នៅម៉ោង (at).....

Filed on the date

លេខចុះក្នុងបញ្ជីកាលប្បវត្តិ :

Order in chronological registration number

លេខចុះក្នុងបញ្ជីវិភាគ :

Order in analytical registration number

នាមត្រកូលនិងនាមខ្លួន :

Name and Surname

សញ្ជាតិ :

Nationality

អាសយដ្ឋានបច្ចុប្បន្ន :

Current address

អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណឬលិខិតឆ្លងដែនលេខ :ចុះថ្ងៃទីខែ.....ឆ្នាំ.....

Identity Card / Passport Number

Issued on

ធ្វើក្នុងនាមជា : ☐ ស្ថាបនិក

☐ អភិបាល

☐ អាណត្តិគាហក

In the name of

Promoter

Director

Proxy

នៃក្រុមហ៊ុន :

លិខិតប្រគល់សិទ្ធិចុះថ្ងៃទីខែ.....ឆ្នាំ (បើជាអាណត្តិគាហក)

Date of issuing Power of Attorney

(If Proxy)

សុំចុះឈ្មោះក្រុមហ៊ុន ដូចបានពោលខាងលើ នៅក្នុងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម នៃក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ដោយធ្វើសេចក្តីបញ្ជាក់ ដែលធានា

Request for registering the above Company in the commercial of the Commerce with the following

អះអាងថាព្រឹត្តិការណ៍ ដូចតទៅ :

Due declarations:

នាមករណ៍ក្រុមហ៊ុន :

Company's name

សញ្ជាតិក្រុមហ៊ុន :

Company's Nationality

គំរូហត្ថលេខារបស់អ្នកស្នើសុំ :

Specimen Signature of the applicant

គំរូត្រារបស់ក្រុមហ៊ុន :

Specimen Seal of the company

២. អគិណល ☐

Director

ល.រ N°	នាមត្រកូល និង នាមខ្លួន Name and Surname	សញ្ជាតិ Nationality	លេខនិងកាលបរិច្ឆេទនៃ អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ ឬលិខិតឆ្លងដែន Identity card or Passport number Issued and Expiry date	អាសយដ្ឋាន Address	ហត្ថលេខាគំរូ Sample of signature
១					
២					
៣					
៤					
៥					
៦					
៧					
គតិយុជនមានអំណាចចុះហត្ថលេខានិងស្នាមមេដៃសម្រាប់សម្របសម្រួល Third person authorized to sign on behalf of the company					
១					
២					

៣. កម្មវត្ថុអាជីវកម្មនៃក្រុមហ៊ុន :

Business Objective

សកម្មភាពធ្វើអាជីវកម្មចម្បង :

Main activities

.....

សកម្មភាពបន្ទាប់បន្សំ : អាហ័រណកម្ម នីហ័រណកម្ម ☐ ទិញ-លក់ក្នុងប្រទេស ☐ ហាង ☐ ឃ្លាំងទុក ☐

Secondary Objectives: Import Export Domestic Sell-Purchase Shop Warehouse

សេវាកម្ម ☐ អាជីវកម្មកសិកម្ម ☐ រ៉ែ ☐ រោងចក្រ ☐ សិប្បកម្ម ☐ ការតំលើង ☐ ការជួសជុល ☐ សំណង់ ☐

Service Agriculture Mine Factory Handicraft Installation Repairing Construction

ដឹកជញ្ជូន ☐ ទេសចរណ៍ ☐ សណ្ឋាគារ ☐ ភោជនីយដ្ឋាន ☐ ក្លឹបកំសាន្ត ☐

Transportation Tourism Hotel Restaurant Resort

ដទៃទៀត : (បញ្ជាក់)

Others (List)

.....

៤. ទ្រង់ទ្រាយក្រុមហ៊ុន (Form of Company)

- ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅ ☐ មានកំរិត ☐
General Partnership Limited
- ក្រុមហ៊ុនឯកជនទទួលខុសត្រូវមានកំរិត ☐
Private Limited Company
- សហគ្រាសឯកបុគ្គលទទួលខុសត្រូវមានកំរិត ☐
Single Member Private Limited Company
- ក្រុមហ៊ុនមហាជនទទួលខុសត្រូវមានកំរិត ☐
Public Limited Company
- គ្រឹះស្ថានសាធារណៈ ☐
Public Institute
- ក្រុមហ៊ុនរដ្ឋ ☐
State Enterprise
- ក្រុមហ៊ុនចម្រុះ ☐
Joint Venture

កាលបរិច្ឆេទចុះបញ្ជី :
Date of registration

កាលបរិច្ឆេទរំលាយ :
Date of dissolution

៥. អាសយដ្ឋានទីស្នាក់ការចុះបញ្ជី : លេខ.....ផ្លូវ.....សង្កាត់ / ឃុំ

Address of Registered office

#

Street

Sangkat /Khum

ខណ្ឌ.....ខេត្ត / ក្រុង

ទូរស័ព្ទ (Tel)ទូរសារ (Fax).....

៦. សាខានៅកម្ពុជា

Branches in Cambodia

: មាន ☐

គ្មាន ☐

Yes

No

អាសយដ្ឋានសាខា (Address)

: ទូរស័ព្ទ (Tel)

៧. សាខាឬទីតាំងការងារនៅបរទេស

Foreign branch or agents

: មាន ☐

គ្មាន ☐

Yes

No

អាសយដ្ឋានសាខា (Address)

: ទូរស័ព្ទ (Tel)

៨. ចំនួនទឹកប្រាក់ដែលបានចុះបញ្ជី

Amount of registered capital

ជាអក្សរ (in words)

៩. ប្រភពនៃមូលធនដែលបានចុះបញ្ជី

Source of registered capital

ភាគទុនជាសាច់ប្រាក់

Contribution in cash

: មាន ☐

គ្មាន ☐

តម្លៃ :.....

Yes

No

Amount

ភាគទុនជាវត្ថុ

Contribution in Kind

: មាន ☐

គ្មាន ☐

តម្លៃ:.....

Yes

No

Amount

ភាគទុនខាងជំនាញ

Contribution in expertise

: មាន ☐

គ្មាន ☐

តម្លៃ :.....

Yes

No

Amount

១០. លិខិតបញ្ជាក់ការកាន់កាប់មូលធនចុះបញ្ជី :

Bank Certification of Registered Capital Depositing

No.

លេខ

Date

ចុះថ្ងៃទី.....ខែ.....ឆ្នាំ.....

តំកល់នៅធនាគារ :

Deposited at the Bank

១១- ភាគទុនរបស់សមាជិក ☐ សហគម្មសិទ្ធិករ ☐

Contribution of members

Partner

- ១- លោក-អ្នកស្រី ដាក់ភាគទុនចំនួន.....
Mr./Ms. Contribution
- ២- លោក-អ្នកស្រី ដាក់ភាគទុនចំនួន.....
Mr./Ms. Contribution
- ៣- លោក-អ្នកស្រី ដាក់ភាគទុនចំនួន.....
Mr./Ms. Contribution
- ៤- លោក-អ្នកស្រី ដាក់ភាគទុនចំនួន.....
Mr./Ms. Contribution
- ៥- លោក-អ្នកស្រី ដាក់ភាគទុនចំនួន.....
Mr./Ms. Contribution
- ៦- លោក-អ្នកស្រី ដាក់ភាគទុនចំនួន.....
Mr./Ms. Contribution
- ៧- លោក-អ្នកស្រី ដាក់ភាគទុនចំនួន.....
Mr./Ms. Contribution
- ៨- លោក-អ្នកស្រី ដាក់ភាគទុនចំនួន.....
Mr./Ms. Contribution
- ៩- លោក-អ្នកស្រី ដាក់ភាគទុនចំនួន.....
Mr./Ms. Contribution
- ១០- លោក-អ្នកស្រី ដាក់ភាគទុនចំនួន.....
Mr./Ms. Contribution

១២- ប្រកាសនិយមត្រួតពិនិត្យដែលធ្វើអាជីវកម្ម (Patent) : មាន Yes ☐ គ្មាន No ☐

(បញ្ជាក់) : List :.....

១៣- សញ្ញាសំគាល់ពាណិជ្ជកម្ម ឬសញ្ញាផលិតកម្ម ដែលបានដកល់ទុកនិងប្រើប្រាស់ : មាន Yes ☐ គ្មាន No ☐

Trade mark of Production mark filed and Used

(បញ្ជាក់) : លេខតំកល់ទុក Filing Number :..... ថ្ងៃទី Dateខែ.....ឆ្នាំ.....

ទីកន្លែងតំកល់ទុក Place of Filing :

ធ្វើនៅភ្នំពេញ (Phnom Penh), ថ្ងៃទី (Date).....ខែ.....ឆ្នាំ.....

ហត្ថលេខា

Signature

សំរាប់មន្ត្រីមានសមត្ថកិច្ចបញ្ជាក់

For competent official to certify

ប្រធានការិយាល័យចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មដែលចុះហត្ថលេខាខាងក្រោមបញ្ជាក់

The Chief of Company Registration Office with the signature below certify that

ថា : សេចក្តីដែលមានចែងក្នុងពាក្យសុំនេះ ត្រូវបានចុះក្នុងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម

the statement in this appcation is registered in the analytical company registration

វិភាគីក្រោមលេខ :

number of Registration

ចុះថ្ងៃទី :.....

date

ធ្វើនៅភ្នំពេញ (Phnom Penh) ថ្ងៃទី (date) ខែ ឆ្នាំ ២០០

ប្រធានការិយាល័យចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម

Chief of Company Registration Office

ច្បាប់ស្តីពី វិធានការណ៍ក្នុងអាជីវកម្មនិងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម

Law on Commercial Rules and Registration

មាត្រា : ១២, ១៣, ១៧, ១៨, ៤២, ៤៤

Article: 12, 13, 17, 18, 42, 44

ការចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម

COMPANY REGISTRATATION

គំរូ ក.២

Form A.2

ក្រុមហ៊ុន Company

ពាក្យសុំចុះផ្សាយក្នុងប្រតិបត្តិការពាណិជ្ជកម្ម

Application for Publication in the Bulletin

អភិបាលក្រុមហ៊ុន The Director of

សូមជ្រាបថា Hereby inform

លោកនាយក The Director of.....

សូមលោកនាយកមេត្តាចាត់ចែងការចុះផ្សាយក្នុង

We would like you to organize publication in

នូវសេចក្តីប្រកាសផ្សាយ ស្តីពីការបង្កើតក្រុមហ៊ុន

of the setting up of company

អត្ថបទនៃសេចក្តីប្រកាសមានដូចខាងក្រោម The publication will be as follow

សេចក្តីប្រកាសស្តីពីការបង្កើតក្រុមហ៊ុន Publication of Setting up of Company

នាមករណ៍ក្រុមហ៊ុន (Name of company) :

ទ្រង់ទ្រាយ (Form of Company) :

ទីស្នាក់ការ (Address) លេខផ្លូវ.....សង្កាត់/ឃុំ.....ខណ្ឌ/ស្រុក.....

ក្រុង/ខេត្ត.....លេខទូរស័ព្ទ.....

កម្មវត្ថុ អាជីវកម្មសង្ខេប :

Objective of business in brief

ថេរវេលា (Duration) : គិតចាប់ពីថ្ងៃចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម (Form the date of registration) ចំនួនឆ្នាំ

ចំនួនដើមទុនចុះបញ្ជី (Registered Capital) :បែងចែកជា (Divided into)ភាគហ៊ុន (Shares)

ភាគហ៊ុននីមួយៗមានតម្លៃ (Value of share) :

ឈ្មោះរបស់អភិបាល (Name of Director) :មុខរបរ (Occupation).....សញ្ជាតិ (Nationality).....

អាសយដ្ឋានបច្ចុប្បន្ន : លេខផ្លូវ.....សង្កាត់/ឃុំ.....ខណ្ឌ/ស្រុក.....

Current Address ក្រុង/ខេត្ត.....លេខទូរស័ព្ទ.....

ក្រុមហ៊ុននឹងត្រូវបានចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មនៅក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ។

The Company will be registered if the Commercial Registration at the Ministry of Commerce.

លោក-លោកស្រី (Mr. / Ms.).....

សូមលោកនាយកទទួលនូវការគោរពនិងរាប់អានអំពីខ្ញុំ ។

Please, Dear Director, accept my highest consideration

បានទទួលនិងយល់ព្រមចុះផ្សាយ (Received and Agreed to publish)

ក្នុង :លេខ No.....

ចេញផ្សាយ ថ្ងៃទី.....ខែ.....ឆ្នាំ.....

ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី.....ខែ.....ឆ្នាំ.....

នាយក.....

អភិបាលក្រុមហ៊ុន
Director of Company

ច្បាប់ស្តីពី វិធានការនីតិកម្ម និង បញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម

Law on the Commercial Rules and Registration

មាត្រា : ១២, ១៣, ១៧, ១៨, ៤២, ៤៤

Article : 12, 13, 17, 18, 42, 44

ការចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម

COMPANY REGISTRATION

គំរូ ក.៣

Form A.3

សេចក្តីប្រកាសពុំមែនជាមន្ត្រីរាជការ និង ពុំមានជាប់ទោសដែរ

Declaration of non-civil servant and non-guilty

ខ្ញុំបាទ-នាងខ្ញុំ ជាអភិបាល នៃ ក្រុមហ៊ុន

We, as the directors of the Company

ដែលមានឈ្មោះដូចខាងក្រោម :

Which name below

ល.រ No.	ឈ្មោះ Name	ល.រ No.	ឈ្មោះ Name
១	លោក-លោកស្រី Mr. / Ms. អាយុ.....ឆ្នាំ មុខរបរ Age Occupation អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ ឬលិខិតឆ្លងដែន Identity Card /Passport លេខចុះថ្ងៃទី..... Number Issued on	៤	លោក-លោកស្រី Mr. / Ms. អាយុ.....ឆ្នាំ មុខរបរ Age Occupation អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ ឬលិខិតឆ្លងដែន Identity Card /Passport លេខចុះថ្ងៃទី..... Number Issued on
២	លោក-លោកស្រី Mr. / Ms. អាយុ.....ឆ្នាំ មុខរបរ Age Occupation អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ ឬលិខិតឆ្លងដែន Identity Card /Passport លេខចុះថ្ងៃទី..... Number Issued on	៥	លោក-លោកស្រី Mr. / Ms. អាយុ.....ឆ្នាំ មុខរបរ Age Occupation អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ ឬលិខិតឆ្លងដែន Identity Card /Passport លេខចុះថ្ងៃទី..... Number Issued on
៣	លោក-លោកស្រី Mr. / Ms. អាយុ.....ឆ្នាំ មុខរបរ Age Occupation អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ ឬលិខិតឆ្លងដែន Identity Card /Passport លេខចុះថ្ងៃទី..... Number Issued on	៦	លោក-លោកស្រី Mr. / Ms. អាយុ.....ឆ្នាំ មុខរបរ Age Occupation អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ ឬលិខិតឆ្លងដែន Identity Card /Passport លេខចុះថ្ងៃទី..... Number Issued on

សូមប្រកាស និង អះអាងចំពោះមុខច្បាប់ថា :

Hereby have the honor to declare that

ខ្ញុំបាទ-នាងខ្ញុំ ពុំមែនជាមន្ត្រីរាជការ បំរើក្នុងក្រសួង ឬស្ថាប័នរដ្ឋណាមួយឡើយ ហើយមិនដែលត្រូវបានជាប់ទោសព្រហ្មទណ្ឌ
We are not the civil servant in any State Ministry or Institution and have never been convicted for criminal, civil or
ទោសបីទោសព្រហ្មទណ្ឌ រដ្ឋប្បវេណី ឬ រដ្ឋបាលក្តី ដែលទាក់ទងដល់ការហាមឃាត់សកម្មភាពវិស័យពាណិជ្ជកម្មរបស់ខ្ញុំបាទ - នាងខ្ញុំ
administration liabilities related to our business activities or prohibited by law from doing business or being
ឬហាមឃាត់ខ្ញុំបាទ-នាងខ្ញុំ ក្នុងនាទីជាអ្នកចាត់ចែង គ្រប់គ្រងសហគ្រាសពាណិជ្ជកម្មណាមួយឡើយ ។
the manager of any commercial enterprise.

ក្នុងករណីដែលសេចក្តីប្រកាសនេះ មិនត្រឹមត្រូវតាមការពិត ខ្ញុំបាទ-នាងខ្ញុំ សូមទទួលខុសត្រូវទាំងស្រុងនៅចំពោះមុខច្បាប់ជាធរមាន ។
In the case there is any falsification we will be responsible in front of the applicable laws.

ធ្វើឡើងចំនួនច្បាប់ដើម នៅ.....ថ្ងៃទី.....ខែ.....ឆ្នាំ ២០០.....

ហត្ថលេខា

ឯកសារយោង

1. ក្រមរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ២០០៧។
2. ច្បាប់ស្តីពី វិសោធនកម្មនៃច្បាប់សវនកម្ម ឆ្នាំ២០០៣។
3. សទ្ទានុក្រម ច្បាប់ភូមិបាលឆ្នាំ២០០១។
4. ច្បាប់ស្តីពី ការប្រឆាំងអំពើពុករលួយ ឆ្នាំ២០១០។
5. ច្បាប់ស្តីពី ស្តង់ដារកម្ពុជាឆ្នាំ២០០៧។
6. ច្បាប់សវនកម្ម របស់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ១៩៩៧។
7. ពង្រាងច្បាប់ស្តីពីសមាគម និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលឆ្នាំ២០១០។
8. ច្បាប់ស្តីពី សហគ្រាសពាណិជ្ជកម្មឆ្នាំ២០០៥។
9. ប្រកាសអន្តរក្រសួងស្តីពីកម្រៃរដ្ឋបាលក្នុងការចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មឆ្នាំ២០០៧។
10. ប្រកាសស្តីពីបែបបទ និងនីតិវិធី កែប្រែលក្ខន្តិកៈក្រុមហ៊ុនឆ្នាំ២០០៦។
11. សៀវភៅ នីតិពាណិជ្ជកម្មរៀបរៀងដោយសាស្ត្រាចារ្យ គង់ សាផន
បោះពុម្ពលើកទី១ឆ្នាំ២០១២។
12. សៀវភៅកម្រងនីតិករជន និងមូលដ្ឋានគ្រឹះនៃនីតិរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ២០១៣ របស់លោកស្រី
សាស្ត្រាចារ្យ ស្រី វណ្ណធី នៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និង វិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច។
13. សៀវភៅណែនាំសម្រាប់ចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម និង ការប្រកបអាជីវកម្មអនុលោមតាមច្បាប់
របស់ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម។
14. មេរៀនរដ្ឋប្បវេណីរបស់ឯកឧត្តម យូ ប៊ុនឡេង ដែលរៀបចំ និង កត់ត្រាដោយ
វេជ្ជ.ម៉ម ជាត្តារ៉ា។
15. សៀវភៅទ្រឹស្តីច្បាប់ ក្រុមហ៊ុន រៀបចំដោយលោកគ្រូ ចាត សុវិរៈ។
16. របាយការណ៍កម្មសិក្សាបញ្ចប់ការសិក្សា “ទំរង់នៃការបង្កើតក្រុមហ៊ុន និងការចុះបញ្ជី
ពាណិជ្ជកម្ម” តាក់តែងឡើងដោយនិស្សិត សុខា ដានីរត្នន៍ ឆ្នាំ២០០០។
17. សារណាបញ្ចប់ការសិក្សា ការចុះបញ្ជីរបស់សហគ្រាសពាណិជ្ជកម្មនៅក្នុងព្រះរាជាណា
ចក្រកម្ពុជា តាក់តែងឡើងដោយនិស្សិត ណុប គន្ធារី, ឌឹម សុភី, សំបូរ សម្ពុស្ស
ឆ្នាំ២០០៦។
18. ច្បាប់ ស្តីពីការអនុម័តយល់ព្រមលើពិធីសារនៃការធ្វើវិសោធនកម្មលើកិច្ចព្រមព្រៀង
ក្របខ័ណ្ឌ ស្តីពីតំបន់វិនិយោគ អាស៊ាន ប្រកាសឱ្យប្រើ ២៤ តុលា ០៥ ។